

Қосымша білім және тәрбие

Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru

Редакцияның мекен-жайы:

Нұр-Сұлтан қаласы, Кенесары к-сі, 40, «7 континент» БО, 15-қабат.

Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru

Журнал ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің есебіне қойылған.

2009 жылғы 20 ақпандағы № 9909-Ж есепке қою туралы куәлік. Жазылу индексі – 75289.

БҒМ РҚББОӨ

РУМЦДО МОН РК

Мазмұны / Содержание

Педагогикалық тәжірибе Педагогический опыт

МҰНДА ӨНЕР ТҰАДЫ!

Нурмагамбетова Г.О.....2

Балалар мен жасөспірімдердің бос уақытын ұйымдастырудың маңыздылығы

Мустафаев Б.Н.....4

Особенности музыкальной выразительности в классе скрипки

Сансызбаева К.А.....6

Заманауи педагог

Баешева С.Е.....7

НАТЮРМОРТ

Валиева Г.Ж.....9

Д. Нұрпейісова және С. Оразалыұлының туғанына 160-жылдық мерейтойына арналған халық аспаптар бөлімінің семинар –практикумы

Есенова С.Ә.....12

Метроном и его использование

Напрягло А.В.....13

Әшекейленген беддік (тоқыма материалдар)

Нурпейісова Ж.Ж.....15

Шығармашылық жұмыс

Нургалиева М.Д.....20

Внеклассное мероприятие, посвященное дню языков «Страна, соединившая народы»

Байсекеев С. А.....24

Сурет салу кезіндегі балалардың жас ерекшелігіне байланысты ескерілетін шартты ережелері

Муканова С.Ж.....29

Отбасылық демалыс – отбасыдағы тұлғааралық қатыстарды нығайту құралы

Жакишева Қ.Қ.....31

Меншік иесі – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК (Нұр-Сұлтан қаласы)

Редакциялық кеңес:

Шер Р.П., редакциялық кеңестің төрағасы, ҚР БҒМ РҚББОӨО директоры, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің кеңесшісі.

Гончаров А.С., «Қалалық техникалық шығармашылық орталығы» ММ қосымша білім беру педагогі, «Радио және робот техникасы» үйірмесінің жетекшісі.

Алтынбекова Ш.Д., Қарағанды қаласы «Балалар мен жасөспірімдер сарайы» КМҚК директоры.

Мажитов М.К., Қарағанды қаласы ЮНЕСКО Клубы №2 Өнер мектебінің директоры.

Ерубасева А.Ж., Павлодар қаласы, М.М. Катаев атындағы Оқушылар сарайының директоры.

Оразова Т.Б., ЮНЕСКО клубы Балалар көркемсурет мектебінің директоры, Шымкент қаласы.

Сенталиев О.Т., Ақтөбе қаласы Жас натуралистер станциясының директоры.

Шығарумен жұмыс жасағандар:

Бас редактор – Атажанова Л.А.

Жауапты редактор – Салбенбекова С.Д.

Мәтінді терген – Хұрмет К.Х.

Редакцияның мекен-жайы: Нұр-Сұлтан қаласы, Кенесары к-сі, 40, «7 континент» БО, 15-қабат.
Тел.: 8 (7172) 64-27-31, e-mail: k.jurnal@mail.ru

Журнал ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің есебіне қойылған.

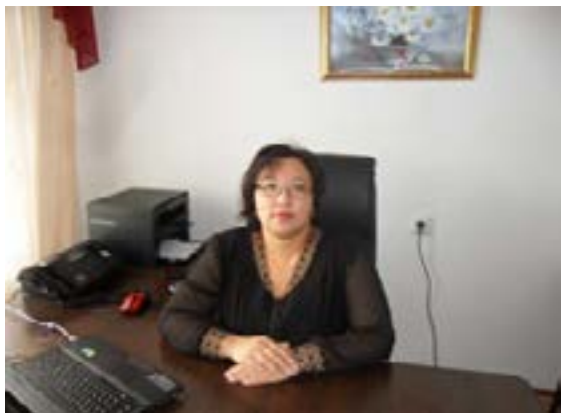
2009 жылғы 20 ақпандағы № 9909-Ж есепке қою туралы күәлік.

Жазылу индексі – 75289.

Редакция материалдардағы ақпарат үшін жауап бермейді. Редакцияның пікірі автордың пікірімен әрдайым сәйкес келмейді. Қолжазбалар рецензияланбайды және қайтарылмайды.

Редакция мақалаларды, әдістемелік әзірлемелерді қысқартуға, редакциялауға және қажет болса, әдеби түзетулер жасауға құқылы. Респонденттердің материалдары қайтарылмайды және рецензияланбайды. Редакция хат алмаспайды.

МҰНДА ӨНЕР ТУАДЫ!

**Нурмагамбетова
Гульжайнат Отеуовна,**
Павлодар облысы, Ақтоғай ауданы,
Ақтоғай ауылындағы
Ақтоғай балалар өнер мектебінің
басшысы

Қосымша білім беру Қазақстанның білім беру жүйесінің өскелең ұрпағын тәрбиелеудегі сыныптан және мектептен тыс жұмыстардың заңды сабақтастығы бола алды. Бұл – заңнамада балаларға қосымша білім беру деп аталатын тәрбие жүйесі құрылатын негіз. Сондай ұйымдардың бірі біздің ауданда жұмыс істейтін мектептен тыс білім беретін мекеме – Балалар өнер мектебі. Біздің мектеп 1967 жылы ұйымдастырылды, бұл біздің ауданымыздың алғашқы мектептен тыс ұйымдарының бірі.

Өнер мектебінде бастапқы музыкалық, көркемдік, хореографиялық оқыту бағдарламалары, сәндік-қолданбалы шығармашылық студиялары, театр және тіл студиялары жүзеге асырылады. Балаларға қосымша білім берудің құндылығы – бұл жалпы білімнің өзгермелі компонентін күшейтеді және балаларға кәсіби өзін-өзі анықтауға көмектесіп, олардың өз күштерін, негізгі компонентте алған білімдерін жүзеге асыруға ықпал етеді. Бала қосымша білім беру ұйымында білім ала отырып, өмірдегі ең маңызды нәрсені түсінеді, өмірдің мәні мен болу мүмкіндігін іздейді. Балалардың тіршілік әрекетінің экологиялық кеңістігі, балалардың әл-ауқатының кеңістігі кенеюде. Қазіргі таңда қосымша білім беру мекемелерінің беделі артуда, олардың білім беру әлеуеті жақсаруда; ауданымыздың өскелең ұрпағы өздерін табатын жаңа экологиялық тауашалар пайда болуда.

Мектеп қызметі аясында тәрбие үдерісі білім беру процесінің ажырамас бөлігі, мүмкін одан да маңызды бөлігі болып табылады және жалпы білім беретін мектептерден айырмашылығы, оның өзіндік ерекшелігі бар.

Тек өнер мектебінде жеке сыныпта оқыту қарастырылған және тек сыныпта тікелей қарым-қатынас жасай отырып, мұғалім әр оқушыға оқу және тәрбие жұмысында жеке жұмыс жасаудың мол мүмкіндіктеріне ие бола алады.

Соңғы жылдары мектептің қызметі жаңартылды: бұл тек оқыту мен тәрбиелеу ғана емес, сонымен бірге оқушының әлеуметтенуі, өмірлік құзыреттілікті қалыптастыру, тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін дамыту.

Қосымша білім беру мұғалімі жұмысының маңыздылығын ескере отырып, кәсіби шеберлікті дамытуға бағытталған мақсатты жұмыс жүргізілуде, нәтижесінде – бүкіл жұмыс процесінің сапасын, тиімділігін арттыру, білім алушылар мен мұғалімдердің жеке даму көрсеткіштерін жақсарту. Біз педагогтердің курстарға, семинарларға, шеберлік сыныптарына, шығармашылық сапарларға қатысуын қамтамасыз ете отырып, олардың шеберлігін арттырудың сыртқы нысандарын белсенді пайдаланамыз.

Білім беру қызметімен қатар мектепте түрлі іс-шаралар өткізіледі: фестивальдар, байқаулар. Балалар мен жасөспірімдер шығармашылығы фестивальдерінің бағдарламаларында қызметтің негізгі бағыттары бойынша қосымша білім беру педагогтері мен балалар шығармашылық ұжымдарының басшылары үшін шығармашылық шеберханалар, шеберлік сыныптар өткізу көзделеді. Осы іс-шаралардың барлығы балалардың дарындылығын анықтау үшін өткізіледі.

Балаларға қосымша білім беру жүйесін табысты дамытудың қажетті шарты кадрлық әлеуеттің жоғары деңгейін қамтамасыз ету болып табылады. Біздің мектепте жоғары кәсіби тәжірибесі бар оқытушылар, білім мен дағдылардың үлкен шығармашылық тәжірибесі бар педагогтер жұмыс істейді және біздің балаларымыздың жеңістерінің нәтижесі біздің мектеп педагогтерінің жұмысын бағалау болып табылады.

Қосымша білім беру ұйымдарының қызметі қолжетімділік, еріктілік қағидаттарына негізделгендіктен, мектепте пассивті бала өзінің шығармашылық белсенділігін үйірмеде, клубта, студияда және басқа да қызығушылықтар бойынша шығармашылық бірлестікте көрсете алады.

Біздің басты міндетіміз – отбасына, мектепке оқушыларды тәрбиелеуде, олардың шығармашылық қабілеттері мен қызығушылықтарын жан-жақты дамытуда, өмір мен еңбекке даярлауда көмек көрсету. Біздің ерекшелігіміз дәл осы білім беру кеңістігін дараландыруда, мектеп біліміне ұқсамауда жатыр. Өскелең ұрпақты оқытудан, тәрбиелеуден және шығармашылық әлеуетін дамытудан басқа, біз жұмыспен қамтудың, бейімдеу мен алдын алудың әлеуметтік маңызды мәселелерін шешеміз.

Сонымен қатар, балаларға қосымша білім беру негізінде таңдау бойынша сапалы білім беруді қамтамасыз ету, балалар мен отбасының әлеуметтік-экономикалық проблемалары, жалпы қоғамды сауықтыру мәселелері шешіледі.

Біздің көптеген тәрбиеленушілеріміз өздерін шығармашылық мамандықтарға, талантты педагогтердің, тамаша музыканттардың, суретшілердің тұтас шоғырына арнады.

Біздің барлық білім алушыларымыз ізімізбен жүрмейтіні маңызды емес, бірақ олар өнерді жақсы көреді және жоғары бағалайтын тұлға болып қалыптасады. Олар түсінетін және мәдениетті тыңдаушылар болады, сонымен қатар олар өз кезегінде сұлулыққа деген сүйіспеншілікті дәріптейтін жандар болатыны сөзсіз.

Мектебіміз облыстың және ауданның барлық іс-шараларының белсенді қатысушысы болып табылады. Қазіргі заманауи мерекелер, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар және оларды өткізу біздің өмірімізге көбірек еніп келе жатыр. Мұндай мерекелердің тәрбиелік әсері біздің тәрбиеленушілерімізді халқымыздың мәдени мұрасына баулиды, олардың санасында патриотизм идеялары мен біздің Қазақстан үшін мақтаныш сезімін орнықтырады.

БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ БОС УАҚЫТЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ

Мустафаев Бакитжан Нургазиевич,
Шымкент қаласындағы Оқушылар сарайының директоры

Қазіргі таңда балаға өнегелі тәрбие берудің маңызы артуда. Сапалы біліммен қатар саналы тәрбие берудің қажеттілігі сезілуде. Әрбір баланың қалыптасу және өсу кезеңінде қоршаған ортадағы көптеген факторлар тікелей әсер етеді. Өскен ортасындағы оның алатын алғашқы білімі мен тәжірибесі баланың болашағына тікелей ықпал етеді.

Көптеген отбасылардан келеңсіз фактілерді байқаймыз. Атап айтқанда ата-аналар өз балаларын назардан тыс қараусыз қалдырып баланы мектептің «қамқорлығына» тапсырады. Оның бос уақыты арнайы тәртіппен ұйымдастырылмайды. Мемлекет балаларға мектепте болған кезде ғана қамқорлық жасайды. Мектептен тыс уақытта бала өз проблемаларымен жалғыз қалады, ал ол кезде өте күрделі мәселелер туындайды. Көшеде әрқашан баланы өз мақсатына пайдаланатын мүдделі адам табылады. Тәжірибе көрсеткендей, отбасылық мәселелерден, материалдық қиындықтардан қысылған бала, әдетте, нашар дамыған, психикасы тұрақсыз болады және өзінен күшті құрдастарына ашулы болады, қараусыз қалады және әртүрлі қылмыстық топтардың, діни секталардың ықпалына тез түседі. Мектеп, үй тапсырмасы, теледидар, телефон, гаджет – бұл қазіргі заманғы мектеп оқушыларының әуестенетін іс әрекеттері. Өкінішке орай, балалардың дамуға қабілетті жылдары өзіне қажетсіз ақпараттармен басқа да тиімсіз факторлардың ықпалымен өтеді.

Қазіргі уақытта жасөспірімдер бос уақыттың қадірін білмей оны тиімсіз өткізеді. «Жұмысы жоқтық, қарны тоқтық аздырар адам баласын», - деп айтқандай көптеген зиянды әрекеттермен әуестене бастайды. Атап айтқанда, темекі, сыра, есірткінің ықпалында кетеді. Бұл факторлар баланың психикасына кері әсер етіп, олардың ақшаға құмарлығын арттырады. Міне, жасөспірімдер арасындағы қылмыс, қарақшылық, ұрлық, тонаушылық осыдан келіп шығады. Бұдан шығатын қорытынды, баланы жас кезінен еңбек пен жауапкершілікке баулып, оның бойындағы тұнып жатқан қабілеттері мен дарынын ашуымыз қажет. Демек, баланың бос уақытын тиімді ұйымдастыруымыздың маңызы осында. Әрбір ата-ана баланы басты назарда ұстап, оның қарым-қабілетін, ынта-ықыласын жас кезінен танып, дұрыс бағытқа бағыттай білуі керек. Алайда, қазіргі заманғы ата-аналардың көпшілігі осы мәселеден хабарсыз немесе баланың бос уақытын қалай тиімді ұйымдастыруды білмейді.

Баланың бос уақытын тиімді ұйымдастыруда оның жас ерекшелігі, қыз немесе ұл екендігі, оның бойындағы икемділіктері мен дағдылары және баланың қызығушылығы ескерілуі қажет. Ата-ана жұмыста жүргенде бала көше кезіп, өзгелердің ықпалында кетпеуі тиіс. Баланың бос уақытын жоспарлап, оны өзі қызығатын үйірмелерге, клубтарға апарғаны жөн. Әрбір ата-ана баланың жан жақты дамыған қабілетті, еңбекқор болып өскенін қалайды. Бала әрдайым ата-ананың қамқорлығы мен мейірімін сезінуі қажет. Балаға арнайы уақыт бөліп, оның достарымен араласып, күнделікті белгілі бір уақытын баламен өткізуі тиіс. Бұл отбасылық қарым-қатынастың нығаюына және өзара түсіністік пен сенімділіктің қалыптасуына оң әсер етеді.

Құрметті ата-аналар, өзінің бос уақытын компьютер алдында өткізетін бала Сіздің жарқын болашағыңыздың кепілі емес. Сондықтан, баланың өзі қызығатын үйірмесіне бағыттап, оны салауатты өмірге баулыңыз, бос уақытын тиімді етіп ұйымдастырыңыз. Ата-ана баланың бойындағы даму ерекшеліктерін ескере отырып, оның ішкі қалауымен де санасқаны дұрыс. Бала өзін әр түрлі бағыттарда сынап көрсін. Өсе келе бала өз

бойындағы қызығушылығы мен бейімділігін танып, белгілі бір бағытты таңдайды. Баланың физикалық қабілеті, ақыл-ойы, рухани дамуы, көшбасшылық, тұлғалық қабілеттерінің дамуына үйірмелер ықпал етеді. Атап айтқанда, баланы дидактикалық ойындарға, шахматқа, тоғызқұмалақ ойнауға қызықтырыңыз. Бұл баланың стратегиялық қабілеттері мен математикалық бейімділіктерін дамытады. Сонымен бірге, зейінін, логикалық ойлау жүйесін қалыптастырады.

Қазіргі жахандану заманында ғаламтордағы қажетті-қажетсіз ақпараттардың көптігі және оның қолжетімділігі баланың оқуға, ізденіске ынтасын төмендетіп, білім алуға деген талпынысына кері әсер етуде. Сондықтан, дәл қазіргі заманда баланың бойындағы таланты мен дарынын дамытудың тың жолдарын бірлесе іздестіруіміз қажет. Осы орайда, баланы өзі қызығатын үйірмелерге тарту арқылы оның бойындағы қабілетті, қызығушылықты, икемділікті үйірме арқылы дамытудың маңызы зор. Барлық бала дарынды, талантты. Біз, қосымша білім беру педагогтері, баланың бойындағы қайнар бұлақтың көзін аша білуіміз қажет. Білім мен тәрбие құстың қос қанатындай болып қатар жүрген кезде ғана қоғамға жанашыр, отаншыл, елжанды, саналы азамат қалыптасатыны анық. Баланың бойындағы жағымды қасиеттері мен қабілеттерін ашу ертеңгі жарқын болашағымыздың кепілі. Ғылым, білім, спорт, өнер саласындағы шебер, майталман мамандардың қалыптасып, өсуіне ықпал ететін фактор – баланың бос уақытын тиімді ұйымдастыра отырып, техникалық, спорттық, кәсіби, көркем-эстетикалық бағыттағы үйірмелерге тарту. Қосымша білім берудің ең басты мақсаты: жан-жақты дамыған, саналы, мәдениетті, кәсіби білікті жеке тұлға қалыптастыру болып табылады. Көпжылдық оқу-тәжірибеге сүйене отырып анықталғаны:

- 6-10 жас аралығындағы балаларды алғашқы мектепке даярлау, робототехника, Каратэ спорттық клубы, бейнелеу өнері, домбыра, би, шахмат, математика, тілдерді үйрену, ұлттық қолөнер, эстрадалық вокал, шебер қолдар үйірмелеріне қатыстыру қажет;

- 10-14 жас аралығындағы балаларды театр өнері, авиамодельдеу, картинг, фортепиано, аккордеон, гитара, ағылшын тілі, киім дизайны үйірмелеріне қатысқаны абзал;

- 14-16 жас арасындағы балаларға Көшбасшы, Адал ұрпақ, Барабаншылар мектебі, РҚБ «Жас ұлан» штабы сияқты үйірмелерге қатыстыру жас жеткіншектің қоғам өміріне қатысты өз пікірінің қалыптасуына әсері мол.

Бұл сараптаудан шығатын қорытынды, үйірмеге тартуда балалардың жас ерекшеліктері маңызды рөл атқарады. Өйткені, баланың жасына қарай оның бойында физиологиялық ерекшеліктердің және психологиялық тұрғыдан қабылдауы, зейіні, есте сақтау қабілеттерінің даму деңгейі әр түрлі болады. 6-10 жастағы балаларды үйірмелерге тартудағы басты ұстаным - баланың ынтасы мен қызығушылығы болуы тиіс. Сонымен бірге, осы жаста баланың таңдауына тікелей ата-ана ықпал етеді. Сондықтан да, бала бұл жаста барлық үйірмелерге барып көруі тиіс. Осы үйірмелерге қатысу барысында баланың қарым-қабілетінің бағыт-бағдары айқындалады.

10-14 жас аралығында жасөспірімнің ақыл-ой қабілетінің дамуы мен ағзадағы физиологиялық өзгерістер қарқынды жүреді. Бұл кезеңде жасөспірімге өзінің ортасы, яғни, достары, құрбы-құрдастарының ықпалы басым болады. Бұл кезеңнің ерекшелігі жасөспірім өзін өзгелермен салыстыра отырып, қарым-қабілеті мен мүмкіндіктерін тани бастайды. Сондықтан да жасөспірімнің болашақ бағыт-бағдары, бейімділігі айқындала түседі.

14-16 жас аралығындағы жасөспірімдерде үйірмеге қатысу барысында болашақ мамандығын таңдау негізі қаланады. Баланың бойында таңдаған мамандығына қажетті икемділіктер мен дағдылар қалыптасады. Демек, баланың бос уақытын тиімді ұйымдастырудың, үйірмелерге тартудың маңыздылығы да осында. Бүгінгі бала - ертеңгі білікті маман, мемлекет қызметкері және қоғамға жанашыр азамат.

ОСОБЕННОСТИ МУЗЫКАЛЬНОЙ ВЫРАЗИТЕЛЬНОСТИ В КЛАССЕ СКРИПКИ

Сансызбаева Куляш Алдашевна,
педагог дополнительного образования Детской музыкальной школы

Цель: формирование навыков музыкальной выразительности при работе над произведением.

Задачи: Обучающие: отработать чистую интонацию в работе над гаммой на 4 - 8 нот на смычок; овладеть штрихами: деташе, дубль – штрих , легато, стаккато; сформировать движение смычка для передачи необходимой динамике звука.

Развивающие: пробудить интерес к исполняемому произведению; продолжить работу над развитием образного мышления.

Воспитательные: воспитать личность в атмосфере доброты и творчества; формировать художественный вкус, способности чувствовать красоту музыкальных звуков.

Планируемый результат:

Привить контроль над устойчивой интонацией;

Овладеть штрихами деташе, легато 8-16 нот, дубль – штрих;

Пробудить интерес к исполняемому инструменту.

Ход урока:

Сегодня мы начнем наше путешествие в страну музыки, закрепим знания о тех помощниках, которые помогают музыке меняться, развиваться, звучать интересно, ярко, красочно, выразительно.

У каждого искусства есть язык, свои выразительные средства. В живописи такими средствами является рисунок, в поэзии – поэт говорит с нами на языке слов. У музыки свой особенный язык – язык звуков. В отличие от немзыкальных звуков (шум, скрежет, шорох), музыкальные звуки имеют точную высоту и определенную длительность. Звуки имеют окраски: громко или тихо, быстро или медленно.

Главное из средств музыкальной выразительности – мелодия. Она является основой музыкального произведения.

Мелодия – это одногласно выраженная музыкальная мысль. Мелодию мы можем пропеть. В музыкальной речи тоже есть предложения и фразы. Работа над пьесой Н. Баклановой «Вечное движение». Дубль – штрих следует начинать с короткого деташе на пустой струне. По мере ускорения темпа педагог предлагает ученице сократить размах движения руки, кисти и смычка, а также ослабить нажим смычка на струну, чтобы кисть смогла свободно колебаться. Педагог обращает внимание учащейся на наклон трости смычка, расположение пальцев на трости, свободу кисти правой руки, интонационную точность.

Переходим к работе над пьесой Е. Хасангалиева – «Эдемі-ау». Непосредственно работа над произведением начинается с объяснения учащейся и ответов на вопросы: что такое пьеса, строение произведения, характер, образность, какие штрихи присутствуют в этой пьесе (деташе, легато). Образное представление помогает ученице добиться качественного исполнения штрихов.

Главной из средств музыкальной выразительности – мелодия. Она является основой музыкального произведения.

Мелодия – это одногласно выраженная музыкальная мысль. Мелодию мы можем пропеть. В музыкальной речи тоже есть предложения и фразы.

В скрипичной игре штрих деташе показывает музыку более утвердительно, маршеобразно. А легато ее разглаживает, делает мелодию более плавной и певучей. Еще одно средство выразительности, это тембр – окраска звука.

У скрипки тембр яркий, звучный, у фортепиано – более сильный, мощный, у домбры - приглушенный, а у виолончели – бархатистый.

Что важно для меня как педагога, и на что я обращаю внимание при обучении моих учеников - аппарат. Чтобы движения были свободными, пальцы крепкими, а кисть – дышащей. Затем я работаю над тем, чтобы дети быстро и хорошо узнавали ноты, ритм и интервалы.

Следующий этап – научиться видеть текст во всех его подробностях, не игнорируя ни малейшей детали, читать с листа, при этом уметь считать вслух.

1) Организационный момент – подготовка ученицы и ее рабочего места;
2) Разыгрывание – гамма ми - мажор, применение средств музыкальной выразительности (штрихи, интонация, динамика);

3) Работа над пьесой _ Н. Бакланова _ «Вечное движение»- деташе, дубль – штрих, пунктирный ритм.

4) Е. Хасангалиев – «Әдемі-ау» - характер произведения, определение тональности, динамические оттенки в пьесе, штрихи;

5) Концерт А. Вивальди - определить тональность, показать штрих, технические трудности, переходы в позицию, динамика.

Заключительная часть: Итоговое исполнение произведения «Әдемі-ау» с аккомпанементом.

Домашнее задание: Отработать все штрихи. Следить за проведением смычка. Больше работать кистью.

Литература:

1. Н. Бакланова – Сборник произведений для скрипки.
2. М. М. Беляничик – Как научить играть на скрипке в муз. Школе 2006 г.
3. Л.О. Гинзбург – О работе над музыкальным произведением 1981 г.
4. В. Ю. Григорьев - Методика обучения игры на скрипке 2006 г.
5. Хрестоматия Каз. сборник - за 2 класс.

ЗАМАНАУИ ПЕДАГОГ

Баешева Салтанат Ершековна,
Алматы қаласындағы Оқушылар сарайы,
әдістемелік кабинетінің меңгерушісі

Қазіргі өзгермелі жаңа мыңжылдық – технология, компьютерлендіру заманы болса да, қоғамның басты жетістігі адам және оның таланты, ғылыми және шығармашылық ашулар жасау мүмкіндігі болып қала бермек. Осындай таланттарды кішкентай адамдар бойында ашу және дамыту көп жағдайда мұғалімге байланысты. Сондықтан қазіргі мұғалім ерекше талаптармен алға жылжи отырып, нағыз заманауи мұғалім болуы керек. Сонда заманауи мұғалім қандай болуы керек деген заңды сұрақ туындайды.

Заманауи педагог – білімді тасымалдаушы емес, ол жаңа білімді алу мен оны қалыптастыру үрдісін ұйымдастырушы, балаларға зерттеу есігін ашушы. Ол білім алушыларды өз мақсатына жетудің құралдарымен қаруландыра отырып өзін-өзі дамытуына және өзін-өзі танытуына уәждей алатын педагог.

Заманауи педагог – мол энергияның, оптимизм мен шығармашылықтың қайнар көзі, ол өз күшіне және оқушыларының күшіне сенімді тұлға.

Заманауи педагог – білікті маман, әлеуметтік-экономикалық және білім беру

жүйесіндегі жалпы өзгеріс жағдайында өзбетінше жауапты шешім қабылдауға және оның мүмкін жолдарына талдау жасауға қабілетті. Бұл жерде педагог өзінің ұтқырлығы және динамикалығымен ерекшеленеді.

Заманауи педагог – мейірімді болуы керек. Педагогтің бұл сапасы қай кезеңде болса да маңызды болған және солай болып қала бермек. Баламен қарым-қатынастың әр сәті мейірімге толы болуы керек, себебі мейірімділік адамзаттың ең тамаша қасиеті, бала осы тамаша қасиетпен сусындап өседі. Балалардың жақсы көруі, сүйіспеншілігі жеңіл, бірақ олардың сол сүйіспеншілігін ұстап тұру өте қиын, ол үшін өзара тығыз түсіністік байланыс керек. Балалар сүйіспеншілігін ештеңемен айырбастай алмайсың, олар өзара байланыстағы айырмашылықты да тез қабылдайды. Өйткені әр бала ерекше, олар ашық, әрі таза. Егер баланы жақсы көрсең, олар оны тез сезеді және үлкен адамдар өмірінде жиі кездесе бермейтін өз сүйіспеншілігін және сенімін көрсете алады.

Заманауи педагог – баланың ішкі әлеміне қызығушы, үңілуші. Бұл балалық әлемге оралуға, бала әлеміне кіруге мүмкіндік беретін педагог мамандығының тамаша тұсы деп айтуға болады. Мұғалім үнемі өзінің алдында болашақ ересек адамды оның балалық әлемін түсіне, сезіне отырып, кішкентай адамға құрметпен қарай отырып әрі өз талаптарын қоя отырып дамыту және оқыту сияқты күрделі міндет тұрғанын естен шығармауы керек. Педагог балалармен бір тілде сөйлесуі керек, оларды түсінуі керек, сонымен бірге білім алушылармен қарым-қатынаста белгілі бір қағиданы да ұстануға тырысуы керек. Тек осындай жағдайда ғана білім алушы педагогқа жолда кездейсоқ кездескен адам немесе осы әлемді қорғап тұрған күзетші сияқты қарамайды.

Заманауи педагог – қажетті кәсіби білім қорымен қаруланған және балаларды оқыту мен тәрбиелеудің түрлі әдістерін меңгерген білікті маман. Ол жақсы мұғалім, тамаша әртіс, өз ісінің суретшісі, өз эмоциясының мүсіншісі сияқты бірнеше рөлді біріктіре алатын тұлға. Ол ұтымды әрі икемді, өз қоржынына өзара қарым-қатынас пен оқыту үрдісін ұйымдастырудың түрлі әдіс-тәсілдері мен формаларын жинақталған тәжірибелі маман. Заманауи педагог – бұл интелектісі, жалпы мәдениеті жоғары тұлға. Ол әлемдегінің бәрін біледі және баланың кез-келген сұрағына жауап бере алады. Ол жеке бір пәндік-әдістеме аясына байланып қалмайды. Қазіргі педагогика педагогтан өз білімін үздіксіз толықтырып және тереңдетіп отыруды және кең ауқымды жалпы мәдени қоры болуын талап етеді. Педагог үнемі жаңа білімді игеруге, өз білімін жетілдіріп отыруға, басқалардың тәжірибесін қолдануға, көп оқуға ұмтылады.

Заманауи педагог – коммуникативті. Ол білім алушының, ата-ананың, әріптестерінің сеніміне ие бола алатындай қарым-қатынас жасай алады. Үнемі ынтымақтастықта жұмыс жасайды.

Заманауи педагог – креативті. Мұғалім мамандығы балалармен жұмыс жасай отырып, олардың жан дүниесінің ең жақсы сапалары мен қабілеттерінің оянуына мүмкіндік беретін тамаша мамандық. Көбінде мұндай қабілеттер бар, бірақ көп жағдайда үлкен масштабта, үлкен сахнада көріне бермейді. Ал балалармен жұмыс жасай отырып педагог осы таланттар мен ізгіліктердің көрінуін жүзеге асырады. Балалар өлеңдер мен әңгімелерді, суреттер мен әндерді бағалайды, ең бастысы олар педагог фантазиясы арқылы өз әлемінің ұлы фантазеры бола алады.

Заманауи педагог – адалдық, тәртіптілік, жауапкершілік, жоғары адамгершілік, басқа адамның жағдайын сезінушілік, оған көңіл аудару сияқты адамгершілік-этикалық сапаның жоғары деңгейіне ие. Нағыз педагог жылап тұрған баланың қасынан жай өтіп кете алмайды.

Заманауи педагог – еліктеу үлгісі. Мұндай еліктеу мен идеал, білім алушының сүйікті ұстазы болу құрметі көбіне педагог мамандарға қол жетімді болып келеді. Балаларды тәрбиелеуде мұғалімнің сыртқы түрі де ерекше орын алады. Заманауи педагог – мәдениет пен тәрбиенің үлгісі. Мұғалімді балалар үлгі санайды, оның әдеті мен мінездерін әсіресе бастауыш сынып оқушылары айна қатесіз қайталауға, мұғалімі сияқты жасауға тырысады. Сондықтан мұғалім өз сөзіне сауаттылықпен қарайды және оны үнемі дамытып отырады.

Қазіргі заманауи педагогке аралық бақылаулар нәтижесі емес, педагогикалық үрдістің өзі қызық. Себебі оған оқушының ішкі және сыртқы өзгерісі, оқушының жүрегіне ену және оған танымның сәулесін жағу маңызды болып келеді.

Заманауи педагог – тамаша эмпат әрі психолог. Ол өз шәкіртіне немқұрайлы қарай алмайды, оның жетістігі мен сәтсіздігіне алаңдайды, оған көмек қолын созады, үнемі қолдап отырады.

Заманауи педагог – жаңашыл, шебер, өз білімімен тиімді жұмыс жасай алушы, зерттеуші, кеңесші, тәрбиеші, ұйымдастырушы және түрлі жобалардың басшысы. Ол жақсы көре алатын, түсіне алатын және қарапайым әрі күнделікті балаларға өз жүрек жылуын сыйлай алатын адам. Егер мұғалім өз ісін және шәкірттерін шын сүйсе, сонда ғана нағыз заманауи педагог бола алады.

НАТЮРМОРТ

Валиева Гаухар Жамбыловна,
Алматы облысы, Панфилов ауданы, Жаркент қаласындағы
Д. Рақышев атындағы өнер мектебі, қосымша білім беру педагогі

Сабақтың мақсаты:

а) білімділігі: оқушыларға натюрморт жанры туралы мағлұмат бере отырып, олардың әрбір затты, кеңістікте дұрыс көруте, түс-реңін ажыратуға, форма арқылы көлемін бейнелеуге, бояу түстерін бір-біріне үйлесімді байланыстыруға жаттықтыру. Затқа қарап сурет салуды және түстің шешімін ажыратуды түсіндіру.

ә) дамытушылығы: оқушылардың ой-өрісін, түстің түсінуін, түстің бейнелеу мүмкіндіктеріне қатысты түсінігін тереңдете түсу. Оқушылардың бойындағы қабілеттерін арттыру, дамыту.

б) тәрбиелігі: оқушыларды адамгершілікке, инабаттылыққа, түстерді көңіл-күйді бейнелеу құралы ретінде қабылдау білуге баулу, тәрбиелеу.

Түрі: Жаңа сабақ. Затқа қарап сурет салу.

Әдісі: Баяндау, сұрақ-жауап, сөзжұмбақ жасыру.

Көрнекілігі: Кезең бойынша сурет салу үлгісі, иллюстрациялар, сөзжұмбақ, натюрмортқа арнайы қойылым заттар.

Құрал-жабдықтар: Гуашь, аққағаз, А3, қылқалам, қарындаш, өшіргіш.

Сабақтың барысы

I. Ұйымдастыру: оқушылардың сабаққа дайындығын тексеру, назарларын сабаққа аудару.

II. Жаңа сабаққа кіріспе.

Бейнелеу өнері дегеніміз айналамыздағы өмір көріністерін, жазықтықта әрі кеңістікте бейнелеу арқылы суреттейтін өнер түрі. Бейнелеу өнері сан ғасырдың даму тарихына байланысты бірнеше түрге бөлінеді. Олар живопись, графика, мүсін, сәндік-қолданбалы өнер, сәулет өнері.

Кескіндеме – жазықтық бетінде бояу түрлері арқылы орындалатын көркем шығарма. Живопись орындалу ерекшелігіне қарай бірнеше жанрға бөлінеді. Олар: натюрморт, портрет, батальды, анималистік, тарихи жанрлар.

- Бүгін біз сендермен соның ішіндегі танысып өтетін жанр ол – натюрморт. Натюрморт – «өлі заттардың жиынтығы» деген ұғымды білдіреді.

«Натюрморт» - француз сөзінен алынған. Қазақша «өлі табиғат» немесе «тыныш,

қозғалмайтын зат» деген мағынаны білдіреді. Натюрморт көлі табиғат» аталғанымен, сонда бейнеленген заттар арқылы табиғи өмірді, заман келбетін, тіпті бір халықтың тұрмыс-тіршілігін, әдет-ғұрпын, тарихын танып білуге көмектеседі. Натюрморт алғаш рет XVII ғасырдың басында Голландияда пайда болды.

Натюрморт күрделі және қарапайым болып екі топқа бөлінеді. Қарапайым натюрмортқа бір немесе үш заттан қойылған қойылымды жатқызады, ал күрделі натюрмортқа бес заттан жоғары қойылған композицияны жатқызады.

III. Жаңа сабақ.

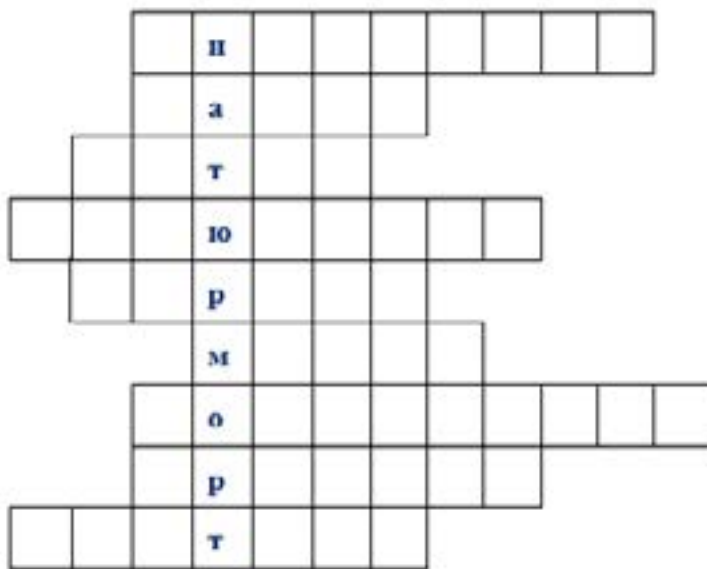
Үстел үстіндегі заттардан тұтас біріккен сурет салу үшін алдымен оларды қағаз бетіне дұрыс орналастыруымыз керек. Қағаз бетіне заттарды орналастыру, орынның белгілеу, көру нүктесін таңдау үйлесімділіктің бастапқы негізі болып табылады. Оқушыларға түсінікті болу үшін тақтаға мысал келтіріп құмыра мен алманың үш түрлі көрінісін салып көрсету.

1. Суретте а) форматтың тең жартысы бос қалып, құмыра мен алманың форматпен салыстырғанда өте кішкентай болып бір бұрышта қалғандығы көрініп тұр.
2. Суретте б) құмыра мен алманың форматқа сыймай қалғандығын, композициялық шешімнің жоғалғандығын байқаймыз.
3. Суретте в) құмыра мен алма қағаз бетіне дұрыс орналасқан.

IV. Өзіндік жұмыс.

1. Натюрморттың суретін салғызу

2. Жекелей көмек көрсету
3. Салыстырмалы түрде қатемен жұмыс.
 - V. Сергіту сәті. Сөзжұмбақ шешу (натюрморт)
 1. Хайуанаттардың суретін салатын суретші (анималист)
 2. Көк пен сары түстің қосындысы (жасыл)
 3. Мата бетіне сурет салу (батик)
 4. Жансыз заттар мен бұйымдар бейнеленген шығарма (натюрморт)
 5. Әшекей бұйымдар жасайтын адам (зергер)
 6. Ермексазбен жасалған көркем туынды (мүсін)
 7. Үйлестіру , орналастыру қалай аталады? (композиция)
 8. Бояусыз салынған шығарма (графика)
 9. Алматыдағы көркемсурет музейі кімнің атында? (Қастеев)

Қорытынды: Бүгінгі өткен сабағымызды қорыта келіп, мынандай сұрақтарға жауап берейік.

Тест сұрақтары:

1. Натюрморт қандай ұғымды білдіреді?
 - а) пейзаж
 - б) өлі табиғат
 - в) портрет
2. Натюрморт бейнелеу өнерінің жанры ма немесе түріне жата ма?
 - а) түріне
 - б) жанры
 - в) графика
3. Қай елде натюрморт жанры кеңінен дамыды?
 - а) Голландияда
 - б) Францияда
 - в) Германияда
4. Натюрморт қанша топқа бөлінеді?
 - а) 5
 - б) 3

в) 2

5. Күрделі натюрмортқа қандай қойылым жатады?

а) 1-3

б) 4-5

в) 5-тен жоғары

Үйге тапсырма: Бейнелеу өнерінің жанрын қайталау. Есте сақтау қабілеттерін арттыру үшін, натюрмортты аяқтау. Оқушыларды бағалау. Оқушылардың жұмысын талдап, бағалау. Жұмыс орындарын жинастыру.

ДИНА НҮРПЕЙІСОВА ЖӘНЕ СЕЙТЕК ОРАЗАЛЫҰЛЫНЫҢ ТУҒАНЫНА 160-ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН ХАЛЫҚ АСПАПТАР БӨЛІМІНІҢ СЕМИНАР –ПРАКТИКУМЫ

Есенова Сәнім Әбдрашқызы,
Қарағанды облысы, Жезқазған қаласындағы Балалар өнер мектебі,
қосымша білім беру педагогі

Жезқазған қаласындағы Балалар өнер мектебі, халық аспаптар бөлімінің ұйымдастыруымен күйші Дина Нұрпейісова мен Сейтек Оразалыұлының 160 жылдық мерейтойына арналған семинар практикум өткізілді.

Семинар - практикум бағдарламасының алғашқы шарты бойынша, өнер мектебінің 2-5 сынып оқушылары арасында «Күй керуені» атты күй-тартыс байқауы өткізілді. Балалардың жас ерекшеліктеріне байланысты үш топқа бөлініп бағаланды. Кіші топтан 13 оқушы, 2 немесе 3 баладан күйді кезектесіп толығымен орындады, халық күйлері «Жастар биі», «Нәр ағачи», «Кеңес», «Тепең көк», орта топтан 13 оқушы - халық күйі «Келіншек», Сейтек «Тойбастар», Ж.Еңсепов «Әке толғауы», Құрманғазы «Балбырауын», жоғары топтан 8 оқушы қатысып, Құрманғазы «Адай», Дина «Тойбастар», Н.Тілендиев «Ата толғауы» күйлерін орындады. Күй құдыретін танытқан Дина мен Сейтек сияқты тарихи тұлғаларымыздың шығармаларын оқушыларымыз шабыттана ойнап, өнер сайысына түсті.

Байқаудың мақсаты Дина мен Сейтек күйлерін жас ұрпаққа дәріптеп, күй өнеріне деген ынталарын ашып, олардың дамуына қолдау көрсетіп, дарынды оқушыларды анықтау болатын. Жас орындаушыларды талмай сахнаға тәрбиелеуде, мектептің домбырашы ұстаздарының еңбегі зор. Атап айтқанда, Б.Төлегенова, А.Ақтайбекова, А.Искакова, Г.Жүзбаева, Д. Қиянбеков сынды білікті мамандарды өз ісінің шебері деуге болады. Қазылар алқасы сайыс қорытындысын жариялап, құттықтау лебізін білдірді.

Семинар практикумның екінші кезеңінде Сейтек Оразалыұлына Б.Төлегенова, ал, Дина Нұрпейісованың өмірі мен шығармашылығына Д. Қиянбеков 10 минуттық, иллюстративтік (презентация қолдану) түсіндірме жасады. Мұғалімдерден құрылған «Ақжелең» ансамблі Дина Нұрпейісованың «Әсемқоңыр», «Тойбастар», «Науысқы»

мен Сейтек Оразалыұлының «Бес қыз», «Қызыл сұңқар», ал жеке орындауда «8 март», «Мереке», «Қара қасқа ат», «Заман-ай», «Еркіндік» күйлерінің шығу тарихына мағлұмат бере отырып, күйлерін орындап өнерлерін көрсетті. Жезқазған музыка колледжінің студенті Дәулетбаев Арыстанның орындауында Дина апамыздың «Бұлбұл» және Сейтектің «Торы ат» (Көк ала ат) күйлері тамашаланды.

Қазақ халқының күйлері де, дарынды күйшілері де көп. Бұл күйшілердің шығармаларында халықтың өмірі мен ауыр тұрмысы, күйініші мен қуанышы домбыра пернесінде бейнеленген.

Дина Нұрпейісованың шығармалары

күнделікті сабағымызда қолданылып орындалса, ал Сейтектің күйлерімен оқушылар танысып, бағдарлама толықтырылды. Осы атақты күйшілеріміздің шығармалары арқылы өскелең ұрпаққа рухани байлығымызды, төл аспабымыз домбыра күйлерін бойына сіңіре отырып, эстетикалық тәрбиені жетілдіру, Отанға және қоршаған табиғатқа сүйіспеншілікпен қарап, күйшілік дәстүрімізді тереңдей түсініп, оқушыларымызды адамгершілікке, ізгілікке тәрбиелеу, сахна мәдениетіне балу, болашақ домбырашы дайындау.

Байқау соңында оқушылар мен оқытушылар марапатталып, мектеп мұғалімдері дөңгелек үстел үстінде өзара тәжірбие алмасты.

МЕТРОНОМ И ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЕ

Напрягло Алексей Викторович,

Джазовая музыкальная школа при Дворце школьников г. Алматы,
педагог дополнительного образования

Метроном – это специальное приспособление для обозначения темпа при помощи звуковых сигналов с определенным интервалом в пределах одного такта. Темп назначается пользователем и обозначается количеством ударов в минуту (BPM). Чаще всего метроном используют во время занятий, репетиций или живых выступлений. Также метроном нередко применяют для синхронизации музыкантов с электронными инструментами или заранее записанными звуковыми дорожками. Подобные приборы вы можете встретить в арсенале музыкантов самого разного уровня, играющих в совершенно разных музыкальных жанрах.

Виды метрономов

Существует два вида метрономов:

- механические (аналоговые);
- электронные (цифровые).

Первый механический метроном в привычном для всех нас виде был изобретен Дитрихом Николаусом Винкелем (Dietrich Nikolaus Winkel) в 1814-м году, а в 1816-м году был запатентован и выпущен в розничную продажу Иоганном Непомуком Мельцелем (Johann Nepomuk Mälzel). Уже ближе к началу 20-го века метрономы поступили в массовое производство благодаря предпринимателю Гюставу Виттнеру (Gustav Wittner), а к популяризации этого устройства свою руку приложил

даже Людвиг ван Бетховен, который еще в 1817-м году в партитурах своих произведений начал указывать темп в ВРМ (количество ударов метронома в минуту).

Классический механический метроном выполнен в деревянном корпусе в форме пирамиды, однако на сегодняшний день разнообразие рынка позволяет отыскать приборы другой формы, выполненные из пластика и иных материалов.

Основным преимуществом механических метрономов является то, что они работают от заводного пружинного механизма и не требуют питания от аккумулятора, батареек или сети. На лицевой стороне механических метрономов зачастую изображена шкала с нанесенными делениями, которые обозначают количество ударов в минуту. Для отсчета темпа и его регулировки в механических метрономах используется маятник со специальным грузиком, который перемещается вдоль стержня маятника и устанавливается на необходимом уровне для регулировки темпа. Большинство аналоговых метрономов позволяют регулировать темп в диапазоне от 40 (Grave) до 208 (Prestissimo) ударов в минуту. Также некоторые механические модели оснащены специальным звоночком для акцентирования сильной доли.

Электронные или цифровые метрономы были изобретены в 20-м веке и являются на сегодняшний день более популярными среди музыкантов. Основным преимуществом электронных метрономов перед аналоговыми являются их широкие возможности, компактные размеры, а также удобные элементы управления, позволяющие просто и быстро настраивать устройство для работы. Под широкими возможностями подразумевается вариативность выбора звуков клика, установка разных размеров такта и даже гибкая настройка ритмических рисунков. Также в продвинутых моделях предусмотрена возможность создания и сохранения пресетов, что особенно хорошо для музыкантов, которые предпочитают играть с метрономом на живых выступлениях и не хотят тратить много времени на изменение настроек. В большинстве современных

моделей предусмотрены разъемы для подключения наушников для более комфортных занятий, а также достаточно часто можно встретить встроенные функции тюнера, камертона или таймера.

Помимо музыкальной деятельности метроном достаточно часто используют для выполнения физических упражнений.

Преимущества занятий с метрономом

Среди профессиональных музыкантов можно отыскать как сторонников игры под метроном, каких большинство, так и противников такой практики. Но отрицать пользу занятий с метрономом не стоит, особенно когда речь идет о начале обучения.

Основной задачей занятий под метроном является развитие внутреннего чувства времени и ритма, что в перспективе поможет хорошо держать темп, не прибегая к использованию метронома. Самый простой и популярный метод для развития чувства ритма – установить звуковой сигнал метронома четвертями и стараться играть вместе с ним. Но более эффективным способом будет запрограммировать метроном на проигрывание, например, 8-ми тактов, 7 из которых

будут сопровождаться ударами со звуком, а последний такт будет пустым. После того как у вас начнет получаться ровно играть пустой такт и попадать в сильную долю следующего, вы можете увеличивать количество пустых тактов.

Для более продвинутых хорошо будет проигрывание шестнадцатых нот во время

занятий с метрономом. То есть играя шестнадцатые ноты вы можете акцентировать (прим.1), играть приглушенно, играть стаккато (прим.3) или же заменять ноты на паузы (прим.4). Для начала попрактикуйте играть первую ноту(прим.1) после можно сместить к примеру акцент на вторую шестнадцатую и т.д. Также можно играть 2 ноты с акцентов (прим.2) в последствии смещать эти акценты, либо 3 шестнадцатые ноты с акцентом и одну без. Такие занятия помогут вам начать чувствовать время между ударами метронома. При таких упражнениях желательно оставлять звуковой сигнал только на сильные доли в такте (1 и 3), либо только на слабые (2 и 4).

Кроме того, при помощи метронома можно развивать скорость. Для этого необходимо начинать

играть музыкальные фразы и рисунки в медленном темпе и постепенно увеличивать его на 5-10 ударов в минуту, когда вы чувствуете и понимаете, что играете упражнение ровно, четко, чисто и уверенно. Также метроном можно использовать для отработки произведений, чтобы во время исполнения вы могли избежать торопливости или замедления. При занятиях под метроном очень важно начинать с медленных темпов (60-80 ударов в минуту), чтобы добиться наиболее чистого и четкого исполнения. Не забывайте, что для достижения высоких результатов с метрономом необходимо заниматься ежедневно.

Список используемой литературы и ссылки на источники:

musicmarket.by/blog/metronom-kompaktnoe-ustroystvo-dlya-produktivnyh-zanyatiy
“Muted grooves for bass” by Josquin Des Pres

ӘШЕКЕЙЛЕНГЕН БЕЛДІК (ТОҚЫМА МАТЕРИАЛДАР)

Нурпейсова Жанар Жалаловна

<p>Осы сабақта қол жеткізетін оқу мақсаттары(оқу бағдарламасына сілтеме)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту. 2. Жасау және дайындау 3. Жасау технологиясы <ol style="list-style-type: none"> 1) Өзінің және өзгенің (колөнершілер, дизайнерлер) тәжірибесіне сүйене отырып және негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау 2) Түрлі материалдардан (табиғи және жасанды) қарапайым белдік түрін дайындау 3) Тоқыма бұйымдарын пішу және қол еңбегі құралдарымен , өңдеу 4) Материалдар мен құралдарды қауіпсіздік техникасын сақтап, қолданудың маңыздылығын сезіне отырып демонстрациялау
--	--

Сабақ мақсаттары	<p>Оқушылардың теориялық білімдері мен практикалық іс іскерліктерін ұштастыра отырып, пішу,тігу технологиясын меңгеру, өздігінен жұмыс жасауға, тігін өнеріне қызығушылығын арттыру;</p> <p>Тігін технологиясы туралы білімдерін кеңейтіп , одан әрі таным деңгейін арттыру, көру және ойлау қабілетін дамыту;</p> <p>оқушылардың ой-өрісін, көргендерін еске сақтап, қолдарын жаттықтырып, өмірде қолдана білуге баулу, әсемдікке, ұқыптылыққа, еңбексүйіштікке үйрету.</p>
Бағалау критерийлері	<p>Оқушы мақсатқа жетті, егер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - белдіктің негізгі заңдылықтарын ескере отырып, нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындаса; - түрлі материалдардан қарапайым бұйым дайындайды; - пішу және өру арқылы қол ,еңбегі арқылы әшекейлі бұйым жасау.
Құндылықтарды дарыту	<p>Жалпыға бірдей еңбек қоғамы Жұмыс және шығармашылық,өмір бойы оқыту Құрмет,ынтымақтастық және ашықтық Тарих, мәдениет және тілердің жалпылауы</p>
Жаһандық азаматтығын арттыру	<p>Әлемдегі заманауи дизайнерлердің шығармаларын қарастырып, зерттеп жоғары деңгейлі сұрақтар арқылы талдау. Түрлі өнер туындыларына сүйене отырып,эстетикалық көзқарасын білдіру арқылы дамыту</p>
АКТ қолдану дағдылары	<p>Тақырып бойынша ғаламтор желісін пайдалану</p>
Түпнұсқалық оқыту	<p>Практикалық тапсырмалар арқылы даралық,өзіндік қасиет қабілетін білдіру</p>
Пәнаралық байланыстар	<p>Бейнелеу, өнер тарихы, сызу, технология</p>

	<p>Сабақтың барысы.</p> <p>I. Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>II. Практикалық жұмыс</p>
<p>Сабақтың жоспарланған кезеңдері</p>	<p>Сабақтағы жоспарланған іс-әрекет сабақтың мақсаты: Оқушылардың алған теориялық білімдері мен практикалық іскерліктерін арттыра отырып, пішу технологиясын меңгеру, өздігінен жұмыс жасауға үйрету, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Жұмыс жасау кезінде зейінділікке, жауапкершілікке, дәлдікке тәрбиелеуге жағдай жасау.</p>
<p>Басталуы 4 мин</p>	<p>1. Ұйымдастыру кезеңі: сәлемдесу, түгендеу.</p> <p>2. Кіріспе нұсқау</p> <ul style="list-style-type: none"> • қауіпсіздік ережелерін сақтау • түсіндіру • практикалық жұмысқа дайындығын тексеру • нұсқаулық бойынша жұмыс • сызбаның құрылымын жасау (формула мен есептеу бойынша)
<p>2 мин</p>	<p>3. Үй тапсырмасын сұрау:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Белдіктің неше түрге бөлінеді. *Ата-бабаларымыз белдікке қандай маталарды қолданған. *Ең көне белдіктің түрін ата. *Белдік бұйымына керек олшем <p>1. сұрақтың жауабы: Ерлер және әйелдер</p> <p>2. былғары, күміс, бархыт, пүліш, алтын, ашейлер, маржан тастар, т.б.</p> <p>3. сұрақтың жауабы: Кісе белдік – ер адамның әртүрлі қаруларды, қаруға қажетті жабдықтарды және басқа да</p>
<p>5 мин</p>	

қажетті заттарды іліп алып жүруге арналған белдігі. Кісе белдік қазақ белдіктерінің ең көне түрі. Көшпелі түркі халықтарында кісе белдік б.з. дейінгі I мыңжылдықтың ортасынан қолданылып келеді. Кісе белдік көне заманнан жауынгердің негізгі атрибуттарының бірі саналды. Қару жарақты іліп алып жүретіндіктен жауынгердің маңызды жабдығы болған бұл белдік түрі ерлер костюмының да маңызды элементіне айналып, иесінің әлеуметтік статусын, әлеуметтік жағдайын көрсетіп, әртүрлі дәрежені белгілеген.

25 мин

Жаңа сабақ: Қыздар сұлу көрінер, белін буса» деп халық әнінде айтылатындай, қазақ әйелдерінің сұлулығының бірі - оның қыпша белінде. Біздің қыз-келіншектердің ұлттық киімдері дене сымбатын айқындап көрсетуге арналған Белді айқындай түсу үшін киімнің сыртынан .Әртүрлі материалдан (жібек, пүліш, күдері, былғары, күміс, алтын, т.б.) жасалған белдік немесе белбеу таққан.

Жалпы белбеу немесе белдік адамға психологиялық демеу де береді. Себебі белді қысып байлағанда адам өзін мықтырақ сезінеді.

«Белді бекем буу» деген сөз тіркесі бар, бұл «шешім қабылдап, кірісу» деген мағынада.

Қынама бел киім мен белдік тағу басқа да көптеген халықтарда кездеседі. Сондықтан әйгілі дизайнерлер осы тақырыпқа үнемі айналып соғып отырады. Биылғы трендтегі аксессуардың бірі – өріліп жасалынған белдігі. Оны киімнің сыртынан тағады.

<p>Сабақтың соңы</p> <p>2 мин</p> <p>2 мин</p>	<p>Ал бүгінгі жасайтын белдігіміз Фоамиран матасынан жасалынады, шеберлер ол материалды, фом (фоам) — инновациялық материал, жаңаша шығармашылық жұмыстарға арналған, түрлі түсті бархатты резина тәріздес болып келеді, яғни түрі майда, бархатты болады. Бұл материалды саңылаулары бар резеңке материал, көпіршік-пластик, көпіршік қағаз, иілгіш замша деп те аталуы мүмкін. Фоамиран материалынан шеберлер балаларға арналған ойыншықтар, аппликациялар, жапсыру жұмыстарына негізі етіп алуға да болады. Фоамиран қытай, иран елінен шығарылады. Иран елінен шығарылған жіңішке 0,7-1,2 мм, нәзік болып келеді және 22 түрлі түстері болады. Қытай елінен шығарылған фоамиран нығыз және қалыңдау болып келеді, 25 түрлі түстері бар. Мұндай фоамираннан қуыршақтар және сәндік бұйымдар жасауда пайдаланады.</p> <p>Фоамиран матасы шығармашылықпен жұмысты орындайтын өнер адамдары үшін өте керемет материал болып табылады. Фоамиран өте жақсы қиылады, оны бояу арқылы көптеген сәндік қолданбалы өнерде пайдалануға болады. Ыстық температураға ұстай отыра ол материалды басқа неше түрлі пішінге өзгертуге болады. Ол өте суды жақсы ұстайды.</p> <p>Қынама бел киім мен белдік тағу басқа да көптеген халықтарда кездеседі. Соңдықтан әйгілі дизайнерлер осы тақырыпқа үнемі айналып соғып отырады. Биылғы трендтегі аксессуардың бірі - оби белдігі. Бұл жапондардың ұлттық элементтерінің бірі. Оны киімнің сыртынан тағады.</p> <p>Оби белдігі 2015 жылғы трендке енді. Оби көбіне былғарыдан, күдеріден белге бірнеше орау үшін, ұзын етіп жасалады. Оның белді ұстап тұратын бөлігі жалпақ, ал қалған бөлігі жіңішке болып келеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Орындалған жұмысының сапасын тексеру • Әр жұмысына сараптама жасап, өз ойларын айту. • Әрбір оқушының жұмыстағы жетістіктері мен кемшіліктеріне талдау жасау, . <p>Сабақты қорытындылау</p>
--	--

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖҰМЫС

Нурғалиева Мадина Джурмухамбетовна

Сабақ негізделген оқу мақсаттары	-Шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау -Таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және нүктемен сурет салу.	
Сабақ нәтижесі:	Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Қосымша тапсырмаларды орындайды. Сурет салу. Сұраққа жауап береді. Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Қосымша үлестірме нобайлармен жұмыс жасайды. Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: қосымша тапсырмалады орындайды, композиция бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.	
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.	
Ресурстар	Суреттер, топқа бөлуге арналған суреттермен маталар .мақта таяқшалары. акриль ,гуашь бояулары, қағаздар және әртүрлі заттар, топтық тапсырмалар, кері байланыс, смайликтер	
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.	
Пәнаралық байланыс	Физика. Математика	
Сабақтың жоспары		
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы :	Бағалау түрлері
Басталуы 2 минут	Ұйымдастыру кезеңі. Сәлемдесу. Топқа бөлемін : «Түстер арқылы » топқа бөлінеді. Оқушыларды түгелдеу. Оқу құралдарын байқау. Өткен сабақты қайталау. Бір-бірімізді тыңдаймыз десек 1 рет қол шапалақтаймыз! Ұйымшыл боламыз десек 2 рет Белсенділік танытамыз десек 3 рет шапалақтаймыз! Қауіпсіздік ережесін сұрау.	1-топ: Қызыл түс 2-топ: Сары түс 3-топ: Көк түс

<p>Жаңа сабақ 10 минут</p>	<p>Білу және түсіну Өткен сабақты еске түсіру. Өткен сабақта лавро жапырағыннан панно жасау ерекше әдісімен таныстық, жалпы мағлұмат алдық, тағы қандай табиғи материалдарды қолдандық? Денді-дақылдардан, лавр жапырақтарынан, Асқабақ дәндерінен, кофе түйіршіктерінен. Оқушылар көрнекіліктер, слайд арқылы тақырыппен танысады. Жаңа сабақ. Пуантилизм туралы мағлұмат «Пуантилизм» сөзінің мағынасы жалпы түсінік беру. «Пуантилизм» сөзінің француздың «пуант» - «нүкте» сөзінен шыққан, яғни нүктелермен сурет салу дегенді білдіреді. Сонымен қатар «пуант» сөзі «пуанта» яғни балерина аяқ киіміне де қатысты мағынаны білдіреді. Балет бишісінің қауырсындай жеңіл қимылмен билеген іздері нүктедей екендігін білеміз.</p> <div data-bbox="438 1142 790 1467" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="790 1064 1133 1467" data-label="Image"> </div> <p>Пуантилизм сөзінің екінші бір атауы бар. Ол дивизионизм – бөлінген, майдаланған дегенді білдіреді. Пуантилизм бағытының негізін салушы кім? Бұл бағыттың негізін салған француз суретшісі – Жордж-Пьер Сера (1859-1891).</p> <p>Кескіндемедегі бұл бағыт 19 ғасырдың 2 жартысында пайда болған. Пуантилизм бағытымен жұмыс жасаған суретшілер кенеп бетіне таза араласпаған бояуларды жағып отырған. Бөліктермен қатарлап жағу арқылы сурет салған. Олардың түрлі-түсті боп араласып көрінуі</p>	
--	---	--

	<p>картинаға жалпылай қарағанда білінеді . Мұндай тәсіл оптикалық араластыру деп аталады.</p> <p>Біз өткен сабақта табиғи заттардан панно жасап үйрендік.Енді акварель немесе акрил, гуашь бояуларын қолданып нүктемен сурет салып көрейік.</p> <p>Бүгінгі жаңа сабақтан оқушыларға сұрақ-жауап арқылы қалай меңгергендерін білу.</p> <p>1. «Пуантилизм» сөзінің мағынасы? а) бояумен сурет салу ә) нүктемен сурет салу б) қылқаламмен сурет салу</p> <p>2. Пуантилизм бағытының негізін салушы. а) Жорж Сера ә) Анри Матисс б) Ван Гог</p> <p>3. Пуантилизм бағыты қай уақытта пайда болды? а) I / ғасырда ә) 18 ғасырдың аяғында б) 19 ғасырдың II жартысында</p>	
<p>Ортасы 18 минут</p>	<p>Қолдану. Эскиз бойынша орындау. Түсіндіру.Жасап көрсету. Топтық, жеке жұмыс жүргізу. Шығармашылық жұмыс</p> 	<p>Футболка,ақ мата, бояулар ,су,мақта таяқшалары,</p>
<p>Сергіту сәті 5 минут</p>	<p>Жұмбақ шешу</p>	<p>Оқушылар түс арқылы</p>

	<p>Топтағы оқушылар бір-біріне жұмбақ жасырады пешуін әр топ айтады.</p> 	<p>ұпай санын алады</p>						
<p>Аяқталуы Сабақты бекіту 5 минут</p>	<p>БББ кестесі Кері байланыс</p> <table border="1" data-bbox="469 757 1184 954"> <thead> <tr> <th data-bbox="469 757 756 797">Білгенім</th> <th data-bbox="756 757 944 797">Білдім</th> <th data-bbox="944 757 1184 797">Білгім келеді</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="469 797 756 954"></td> <td data-bbox="756 797 944 954"></td> <td data-bbox="944 797 1184 954"></td> </tr> </tbody> </table>	Білгенім	Білдім	Білгім келеді				<p>Смайликтер Рефлексия Сабақтан алған әсерлерін смайлектер арқылы көрсетеді,</p>
Білгенім	Білдім	Білгім келеді						
	<p>Үйге тапсырма: Жұмысты аяқтау.</p>							
<p>Саралау – Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Сіз қабілеті жоғары оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жоспарлайсыз?</p>	<p>Бағалау - Оқушылардың Үйренгенін тексеруді Қалай жоспарлайсыз?</p>	<p>Пенаралық байланыс Қауіпсіздік және еңбекті Қорғау ережелері АКТ-мен байланыс Құндылықтардағы байланыс</p>						
<p>Рефлексия Сабақ / оқу мақсаттары шынайыма? Бүгін оқушылар не білді? Сыныптағы ахуал Қандай болды? Мен жоспарлаған жұмысым</p>	<p>Төмендегі бос ұяшыққа сабақ туралы өз пікіріңізді жазыңыз.</p>							

тнімді болдыма? Мен берілген Уақыт ішінде үлгердімбе? Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?	
Қорытынды бағамдау Қандай екі нәрсе табысты болды (шығармашылық жұмыс)? 1. 2. Қандай екі нәрсе сабақты жақсартта алды (Пуантализм өнерінің әдіс-тәсілі)?	

ВНЕКЛАССНОЕ МЕРОПРИЯТИЕ, ПОСВЯЩЕННОЕ ДНЮ ЯЗЫКОВ «СТРАНА, СОЕДИНИВШАЯ НАРОДЫ»

Байсекеева Светлана Абляновна,
Карагандинская область, г. Сарань, Детская школа искусств,
преподаватель художественного отделения

Цель: способствовать воспитанию чувства гордости за свой народ, уважительного отношения к культурному наследию других народов.

Задачи:

- расширить кругозор учащихся;
- показать многообразие языков и культур разных наций и их единство в семье народа Казахстана.

Форма проведения: классный час.

Оформление: подготовка фотоколлажа на тему: «Мы дружбой народа сильны», книжной вставки «Ты дар божественный – язык».

Оборудование: ватман, альбом, карандаши, фломастеры, мелки.

Подготовительная работа: разучивание литературного монтажа о Дне языков и Конституции страны.

Ход мероприятия

Ведущий 1: Казахстан – это ветер степной,

Шевелящий страницы тетради.

Это песня летит надо мной,

Над равниной бескрайнею гладью.

Плод истории в наших устах,

Каждый подвигом жизни оваян.

Это мой Казахстан!

Мой великий Казахстан!

Мой великий аул и живой современник.

Ведущий 2:

22 сентября Казахстанцы отмечают удивительно чистый, светлый праздник – День языков народов Казахстана. Он объединяет более 130 народов, проживающих в нём, сохраняющих и обогащающих культурное наследие своего народа.

Ведущий 1:

В нашем городе работает пять этнокультурных центров: казахский, славянский, башкирский, немецкий, чеченский, которые являются достойными продолжателями традиций, обычаев, обрядов исторического прошлого, яркого настоящего и не менее интересного будущего.

Ведущий 2:

Казахстан! Независимое, демократическое, светское, правовое, социальное государство, высшими ценностями которого является человек, его права и свобода. И все это отражено в основном Законе страны – Конституции Республики Казахстан.

1 ученик: В день языков – крылатости мечты,

Как счастлив я, что есть на свете ты

И я, твой сын, и сын твоих степей,

Мой гимн любви, он посвящён тебе.

2 ученик: Как символ – Конституция страны,

Которой мы во всём всегда верны.

И верим, что законы рождены,

Чтоб были мы открыты и честны.

3 ученик: В согласии и в мире все живут.

Акыны о любви к тебе поют,

К родной земле, и к празднику страны.

Цвети, мой Казахстан! Дерзай, твори!

4 ученик: Свободная и гордая земля,

Единством ты и мудростью сильна.

Дух предков помогает нам в пути,

Ведь столько предстоит ещё пройти.

5 ученик: Встречай свои рассветы, Астана!

И будь всегда красива и светла,

Гордимся мы великою страной

И тем, что Казахстанцы мы с тобой. (Н.Васильева)

Ведущий 1:

Колыбельная мамы, благословение отца... на каких бы языках они не пелись и не говорились, в них отражено самое главное – гордость за свою культуру, нацию, народ. И как ручейки вливаются в полноводную реку, становясь могучей силой, способной преодолеть любые препятствия, так и Казахстанцы свято чтут, берегут и сохраняют бесценное достояние – дружбу, мир, согласие между народами, проживающими на необъятных просторах нашей любимой Родины.

Презентация фотомонтажа «Мы дружбой народов сильны». (Фотоархив из городских мероприятий, посвященных Дню языков).

Ведущий 2:

В 1999 году ЮНЕСКО был провозглашён Международный день родного языка, с целью поощрения языкового многообразия и образования на разных языках, содействия осознанию языковых и культурных традиций, основанных на взаимопонимании, толерантности, диалоге.

Ведущий 1:

Народы мира говорят на 6000 языках, это трудно представить, но ещё сложнее познать язык! Неисчерпаемый клад знаний, животворящий родник, обновляющийся из века в век, из эпохи в эпоху. Через него нам дано познать творчество Пушкина и Абая, Гёте и Магжана, Адама Мицкевича и Тараса Шевченко, Петруся Бровки и Чингиса Айтматова... каждый из этих известных личностей ценил и боготворил язык своего народа. И первые слова, сказанные ими на родном языке, навсегда отложились в их душах

и сердцах, поселив в них безграничную любовь к своим истокам, отчому дому, давшему им крылья для высокого полета в литературном творчестве и в судьбе.

Ведущий 2:

Попробуем ощутить с Вами, через народную мудрость, красоту и величие слова, выраженного в пословицах народов мира!

Игра «Портрет народа».

(Проводится по изученному материалу предыдущих занятий).

Описание задания: необходимо напротив каждой из 5-ти пословиц указать автора (в данном случае народ), сложившего её.

Делятся на 4 команды.

1 карточка

- Слово из-за 30 зубов выходит, и до 30 племен доходит - казахская
- Все беды человека от его языка - азербайджанская
- Доброе слово железные ворота открывает - грузинская
- Хорошо скажешь – хорошо и ответят - корейская
- Книга – источник знаний - русская

2 карточка

- Первое из искусств – слово - казахская
- Верный друг дороже золота - русская
- Друг смотрит в лицо, а враг в ноги - азербайджанская
- Рис рассыплешь – соберешь, слово скажешь - не вернёшь - корейская
- Дерево корнями сильно, человек – друзьями - грузинская

3 карточка

- Слово найдет правду - казахская
- Для быстрого коня не нужно кнута - азербайджанская
- Без старого новому не быть - корейская
- Школа – корабль, знание – море - русская
- Знание дороже денег, острее сабли, сильнее пушки - грузинская

4 карточка

- И листок бумаги легче, если его поднимать вдвоем - корейская
- Добрым делам срок не указан - казахская
- Стихотворение – царь слова - русская
- Гость приносит изобилие - азербайджанская
- Большие паруса только сильный ветер может надуть - грузинская

Ведущий 1:

У каждого народа есть свои отличительные национальные черты, присущие только ему, в которых нравственные ценности всегда будут оставаться приоритетными.

Ведущий 2:

1 марта 1995 года Указом Президента Республики Казахстан была образована Ассамблея народов Казахстана, выполняющая роль Консультативно-совещательного органа при главе государства. Это – уникальный общественный институт реализации национальной политики, в состав которого входят 27 республиканских и региональных, более 250 национальных культурных центров.

Ведущий 1:

Содружество народов в уникальном творении,
В биении сердец и души горении.
Ассамблеи народов Казахстана аналогов нет,
Это миролюбивой политики свет.

Ведущий 2:

Представим себе, что мы находимся в гостях у народов Казахстана. И в общении с ними определим, какой народ они представляют.

Игра «Язык дружбы».

Выходят шесть пар учащихся в национальных костюмах (русский, казахский, украинский, белорусский, немецкий, грузинский). Остальные отгадывают на каком языке

звучит стихотворение.

Әлемге атың жайылсын жарқын,
Жасай бер, жаса Қазақстан!
Мерейлі болсын ақпейіл халқым,
Жасай бер, жаса, Қазақстан! (казахский)

Родная мова, цудовная мова
Ты наших думак уток и основа.
Матчын дарунак ад самай калыски
Ты самацветав яскравая низка. (белорусский)

Алэ мэншэн ин дэр вэлт
Мехьтэн фройндэн хабэн
Фройндшафт тойер ист алс гелд
Дас мехьтэн вир ойхь загэн. (немецкий)

Дэштшик пада, дэштшик пада!
Цала жиemia дэштшу рада!
Жиemia любии дэштшик весна!
По ним травы шибчей росна.

Лоамий мехка хозау дола дакья
Дуа а лаица ул хьо уалуайге

Любой язык по-своему велик,
Бесценное наследство вековое.
Так берегите свой родной язык,
Как самое на свете дорогое. (русский)

Ведущий 1

Язык дружбы – он многогранен и многолик. В нем мощь Земли и всей нашей хрупкой, и в то же время, бесконечно сильной Вселенной.

Ведущий 2

Объединяет много наций Казахстан,
И Президент наш утверждает:
«Нужно, чтоб был один язык народов разных стран,
И это, несомненно – язык Дружбы!»

Ведущий 1

Казахстанцы! Вся единая многонациональная страна.
Семья – микрокосмос всего мира, маленькая модель нашего общества.
«Жанұя» в переводе с казахского - «гнездо души»
«Отбасы» - «очаг».

Знаете ли вы семейные традиции, обычаи, обряды государства, гражданами которого вы являетесь?

Давайте проверим!

Игра «Жанұя».

(Проводится по изученному материалу предыдущих занятий).

Описание задания: ученики делятся на 2 команды, которые должны определить и назвать обряды, традиции, обычаи казахского народа.

1 карточка

Обряд доверения кому-либо большой ценности. Он играл роль символа единения, дружбы, перемирия. - аманат

Обычай дарения добычи и находки, уступление попутчику, другу. Выражение благородства, щедрости, знака уважения к ближнему. - байлау

2 карточка

Традиция угощения пожилых, забота о родителях. – бел көтерер
Обычай приглашения новоселов в гости. Характеризует ещё одну грань человеческого отношения к близким. - ерулік

3 карточка

Этот обряд означал «Не забывай, что ты родился. На этой земле – она и мать с отцом, и Родина, так пусть все её прекрасные черты и особенности будут в тебе (по приезду на Родину обваливали в земле) - туған жерге аунату

Особый вид молитвы – благословение, благопожелание. - бата

4 карточка

Традиция. Если человек не имел возможности вернуть долг, совет старейшин принимал решение просить помощи у народа, проблему решали всем миром. Показатель сплоченности казахского народа, его милосердие. - жұртшылық

Прощальное угощение. Обычай в знак уважения и сожаления в расставании с соседями при переезде на новое место. - айрылысар көже.

Ведущий 2

Известный дагестанский поэт Расул Гамзатов сказал: «Для меня языки народов – как звезды на небе. Я хотел бы, чтобы все звезды слились в одну огромную, занимающую полнеба звезду, то есть Солнце. Но пусть сияют и звезды. Пусть у каждого будет своя звезда».

Ведущий 1

Все языки – уникальны. У каждого своя история, но нет ничего ближе и роднее родного языка. Он, как яркая звезда, освещающая и оберегающая вас на вашем жизненном пути.

Ведущий 2

Язык, ты – утро новой жизни,
И пенье птиц ты за моим окном,
Язык – ты пробуждение новой мысли.
Ты – солнца луч в рассвете голубом.
Ты – голос звезд Вселенной непреклонной,
Ты – песня недр земных, что надо мной.
Ты всплеск воды в больших морях бездонных.
Я в этом вечно буду жить с тобой.
С тобой я пробуждаюсь в одночасье.
К тебе всегда спешу, с тобой живу.
Язык – ты самое большое счастье,
«Ты дар божественный» - я с трепетом скажу.
Ты пробуждаешь в душах милосердье,
Ты даришь понимание бытия,
И пусть безжалостно проходит время,
Пока ты жив, язык, - жива и я.

(В. Массан)

Казахская пословица гласит:

«Сила птицы – в крыльях, а человека – в дружбе».

Ведущий 1

День языков народов Казахстана... Он наполнен улыбками друзей, чистотой их помыслов, крылатостью мечты. Пусть он будет ярким и неповторимым, священным и значимым для каждого из нас.

Выход учащихся с зажженными бенгальскими огнями.

Произнесение слов на государственном, русском, английском языках:

«Сәлем - Қазақстан, гүлдей бер»

«Цвети, и здравствуй, Казахстан!»

«Prosper and thrive, Kazakhstan!»

Выполнение коллективной работы по изобразительному искусству на ватмане «Ты

– Родина моя, мой Казахстан!».

Список используемой литературы:

1. «Қазақ халқының салт – дәстүрлері. Сейіт Кенжахметұлы, Алматы 2005 г.
2. Республиканский педагогический журнал «Внеклассная работа в школе» №11, 2011 г.
3. Республиканский педагогический журнал «Внеклассная работа в школе» №12, 2011 г.
4. Республиканский педагогический журнал «Внеклассная работа в школе» №4, 2011 г.
5. Республиканский педагогико-методический журнал «Тәрбие сағаты» №4, 2008 г.
6. Республиканский педагогико-методический журнал «Внеклассная работа в школе» №7, 2012 г.
7. Республиканский педагогико-методический журнал «Внеклассная работа в школе» №11, 2012 г.
8. Информационно-методический журнал «Внешкольник» № 2, 2012 г.

СУРЕТ САЛУ КЕЗІНДЕГІ БАЛАЛАРДЫҢ ЖАС ЕРЕКШЕЛІГІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ЕСКЕРІЛЕТІН ШАРТТЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Муканова Сатжан Жоламановна,
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, Ф.Оңғарсынова атындағы
№ 29 жалпы білім беретін орта мектеп,
бейнелеу өнері, сызу және еңбек пәндерінің мұғалімі

Бала сурет салумен тілі мен түсінігі жақсы қалыптасқан соң және әр түрлі құрастыру ойыншықтарын тұрғызып үйренгеннен кейін, бақылау дәрежесі жетіліп, саусақтары икемге келісімен, 3-4 жастан, айналысып бастағаны жөн.

Жанұясында әр түрлі иллюстрациялық кітаптары бар балалардың суретке деген қызығушылығы оянып, 5-6 жастан бастап натурадан сурет сала бастайды.

7-8 жастағы балаларға сурет салумен айналысу сүйікті ісіне айналады. Сурет салуды ерте бастау тиімді болып саналады. Себебі олар өз ойларын қағаз бетіне еркін әрі батыл түрде түсіре алады. Жасы ұлғайған соң балаларды суретке үйрету қиындай түседі, себебі олар суреті сәтсіз шықса ұнамай және «күлкіге қаламын» деп қорқады. Сондықтан қарындашты ұстау оларға қиындау соғады. Осыған байланысты кейде осы жастағы балалардың салған суреттері 3-4 жастағы балалардың салған суреттерінен әлсіз болады.

Балаларды дайын суреттердің шаблондарымен, дайын бастыратын трафареттер, нүктелеп белгіленген үлгілермен сурет салуға әуестендірмеу керек. Және де екі суреті бар: біреуі бояп көрсетілген үлгісі, екіншісі сол суреттің контуры көрсетілген, тек бояуға арналған альбомдарды балаларға қолдануға бермеген жөн. Себебі балаға бәрі оңай болып көрініп, баланың ізденуін тежейді. Баланы жалықтырып жібереді.

Балалардың жас ерекшелігіне қарай сурет салудың мынадай ережелері бар:

1. 3-4 жастағы балалар сурет салуды қарапайым қарындаш пен қағаздан бастаған

жөн, себебі қалың қағаз, қылқаламнан, сулы бояудан қолдануы жеңілірек;

2. Кішкентайлар үшін қарындаш шектеулі, тұрпайы, сондықтан олардың кішкене мүмкіндіктері үшін керек жерлерін қылқаламмен өңдеген жөн;

3. Икемі жоқтар мен былғанғыш балалар үшін қарындаш тиімді, себебі қылқаламмен жұмыс олардың бояуды шашып-төгіп, суретке деген қызығушылығын жояды;

4. Қарындашпен жұмыс техникалық әдістерді іздеуді керек етпейді, ал қылқаламмен жұмыста пән оқытушысының тек қана қадағалауын ғана керек етпейді, бағыт бағдар беруге де тура келеді;

5. Қылқаламмен жұмыс басында үлкен күш пен ынтаны керек етеді, шеберлік те керек, қарындашқа қарағанда суреттің сыртқы сызығын да, бояу түстерінің дәлдігін де қадағалауды қажет етеді – ал балалар үшін бұның бәрі артық болып саналады;

6. Қарындашпен салынған суретті қылқаламмен салынған суреттен гөрі қатесін жөндеу оңайырық, сондықтан акварель бояумен салынған суретті бүлінсе жөндеуге келмейді, тамған судың өзі жұмысты бүлдіреді;

7. Сондықтан қай сурет болмасын алдымен қарындашпен дұрыс жұмыс жасап, дұрыс қолданып үйренгеннен соң, акварельмен жұмыс жасап бастаған жөн;

8. Қарындашпен жұмыс істеу дағдысы жақсы қалыптасқан соң, сурет салуда саусақтар мен қолдары икемделіп үйренген соң, қылқаламды қолдану балалар арасында қатты қызығушылық туғызады. Қылқаламды қолдану сурет салу уақытын тездетеді және сапасы да көңіл қуантады.

Суретті дұрыс салу; әдемілікті сезіне білу баланың әрі қарай дамуына ықпал етеді. Балалар жұмыс жасайтын бөлмені барынша олардың жас ерекшелігіне сай түрлі-түсті суреттер, иллюстрациялар, мүсіндермен талғамға сай безендіру керек. Бұндай көркем безендірілген орта балалардың дұрыс эстетикалық тәрбие алуына көмегін тигізеді.

Қолданылған әдебиеттер:

1. Ә. Төлебиев. Сурет сала білесің бе? Алматы - «Өнер», 1990 ж.
2. Д. Иванов. Юный художник. Москва, 2007 ж.
3. М.Мұқашев, А.Сейтімөв. Бейнелеу өнерін оқыту әдістемесі, Астана, 2008 ж.

ОТБАСЫЛЫҚ ДЕМАЛЫС – ОТБАСЫДАҒЫ ТҮЛҒААРАЛЫҚ ҚАТЫСТАРДЫ НЫҒАЙТУ ҚҰРАЛЫ

Жакишева Қарлығаш Қайриденовна,
Павлодар облысы, Екібастұз қаласындағы «Қайнар» білім беру және бос уақытты қамту кешені, педагог-ұйымдастырушы

«Өркен» аула шығармашылық клубы он бес жылдан аса жұмыс істеп келеді. Клубтың негізгі миссиясы – балалар мен жасөспірімдердің бос уақытын сапалы ұйымдастыру. Жергілікті тұрғылықты мекен-жай бойынша шығармашылық клубтарын қайта құру мақсатында 2019 жылы «Өркен» клубында «Жанұя» отбасылық тілдесу клубы құрылды. Ол көп балалы, аз қамтылған отбасыларға заңгерлік, психологиялық және педагогикалық көмек көрсету ретінде қалыптасты. Бұл клуб жұмысының аумағын кеңейтіп, балалармен бірге ата-аналардың да бос уақытын тиімді пайдалануды қамтуға бағытталды. Тегін заңгерлік көмек, отбасы мүдесін заң жүзінде қорғау – аз қамтылған отбасы қолдау. Ата-анаға, балаға психологиялық кеңестер, тренингтер көп сұранысқа ие болды.

«Жанұя» отбасылық тілдесу клубының жұмыс жоспары отбасыдағы қарым-қатынас мәдениетін сақтауға, отбасыдағы бір-біріне деген сый-құрметтерді дамытуға бағытталған. «Жанұя» отбасылық тілдесу клубының жұмыс жоспары отбасыдағы қарым-қатынас мәдениетін сақтауға, отбасындағы бір-біріне деген сый-құрметтерді дамытуға бағытталған. Клуб жеке тұлғаның өзіндік қалыптасуына және өзіндік дамуына жағдай туғызуға зор үлесін қосады. Халық айтатын «Отан – отбасыдан басталады» сөзі отбасы сынды барлық стратегиялық маңыздылығын айқындап тұр. Себебі, отбасы – бала тәрбиесінің ең алғашқы ұжымы. Жалпы отбасылық құндылықтар туралы түсініктерін кеңейте отырып, отбасы – тәрбиенің негізі екенін ұғындыру маңызды. Клуб жасөспірімдерге бос уақытты ұйымдастыруды өз жоспарымен жүзеге асырса, ал отбасыларды балалар қатысатын іс-шараларға тартады.

Осыған орай, «Мен және менің отбасым» жобасы құрылды. Жоба арқылы балалар өз отбасы туралы, ата-ана кәсібі туралы бейнелейді. «Мен, менің отбасым» фотожазбасы, «Біздің отбасы» фотоальбомы, «Отбасылық портрет» тақырыбында балалардың суреттері, ата-аналарымен бірге отбасылық шежірені бейнелеу секілді кезеңдерден тұрады. Отбасылық «Шежіре ағашы» бірінші болып Тоқтамысовтар отбасысы толық жасады. «Отбасы құндылықтары» атты тәрбие сағаты, тренинг өткізілді. Ата-аналармен «Мақал

– сөздің атасы» атты мақалдар сайысы өткізіледі. Сонымен қатар, «Жұмбақ шешейік» атты отбасылар мен балалар арасында онлайн түрінде жарыс өткізілді, әр отбасы жұмбақ жасырып, өздері сыйлық дайындады. «Еліміздің тарихы» викториналық сайыстар, онда тарихпен қоса белгілі тұлғалар туралы бейне фильмдер, деректер жинаймыз, талқылаймыз, осы клубта алған білімдерін ата-аналарымен бөлісуге, жетілдіруге кеңес береміз.

Абай Құнанбаевтың - 175 жылдығына арналған «Абай жырлары» челленджін ұйымдастырған болатынбыз. Балалар әнмен, суретпен, өлеңмен, музыкалық аспаптарда өз өнерлерін көрсетті. «Абайдың рухани мұрасы» ең үздік оқырмандар сайысы ұйымдастырылды. Отбасымен бірігіп М. Әуезовтың «Абай жолы» эпопеясын оқуға ұсыныс түсті, себебі ұлы жазушының бұл шығармасында отбасы жайлы, ондағы адамдардың қарым-қатынасы жайлы көптеген мағұлымат алуға болады.

Отбасын зерттеу, оның мүшелерімен байланыс орнату, балаға тәрбиелік әсерін үйлестіру мақсатында биыл «Мен отбасымды мақтан етемін» жобасын құру идеясы пайда болды, бұл балаларға отбасының маңыздылығын түсінуге, балаларда олардың мүшелеріне деген құрмет сезімін тәрбиелеуге көмектеседі. Жобаның мазмұны: «Менің жақындарым», «Менің отбасымның демалыс күні», «Музыкалық бос уақыт», «Менің отбасым» альбомы, «Сүйікті отбасылық тағам», «Менің анам – ең жақсы адам», «Әке көрген оқ жонар, шеше көрген тон пішер» дегендей жылда «Әл, кәнекей қыздар», «Өнерлі жігіт» атты сайыстар, ал оған бағалаушылар ретінде ата-аналар қатысады.

«Бақытыңды балаңнан ізде» атты дөңгелек үстел алдағы жоспарда тұр. Ұлттық ойындар жарысы фестивалі, тоғызқұмалақ, асық ату жарыстары жиі өкізіледі. Тоғызқұмалақтан үйренуге қызығушылықтары зор, оны педагог-ұйымдастырушы және «ҚАЙНАР» қосымша білім беру педагогі Булкенов Қуаныш жүргізеді. Ата-аналар мен балалар арасында үлкен жарыс жаздың маусым айына жоспарлап отырмыз. Балаларға онлайн форматта ZOOM арқылы «Еңбек-елдің мұраты» жобасы бойынша «Дәстүр мен ғұрып» ұмытылып бара жатқан ұлттық асты насихаттау мақсатында «Бауырсақ- басты ас», «Ашыма көже», «Талқан жасалу жолы», «Жаужүрек», «Жент», «Қоспа», «Дастархан мәдениеті», «Ұлттық тамақтар» виктринасы т.б ұсынылды, отбасылық сүйкімді астың біріне айналуына ықпал жасадық. Бұл жоба әрі қарай жалғасуда. «Салт-дәстүр fest» фестивалі ата-аналардың қатысуымен ұлттық салтымызды, ырымдарымызды көрсетіп, балаларға ұғындыра отырып, бұл тәрбие сағаттары адамгершілік тәрбиесінің аса сенімді әрі ғажайып жол екенін көрсетті. Қазақтың салт-дәстүрлері туралы викториналар, «Қазақтың салт-дәстүрі» менің отбасымда атты суреттер сайысы жалғасуда.

Жүзу бассейніне «Отбасылық жазылым» маусым, шілде, мамыз айларында беріледі, оған сайыстарда жеңімпаз отбасылар марапатталады. «1 День Победы!» скрапбукинг техникасы бойынша открытка жасау, «Пластилиновая живопись» пластилинмен сурет салу шеберлік сабақтар балалар мен ата-аналардың қатысуымен өткізілді. «Қариялар күні» скрапбукинг техникасы бойынша жасаған открыткаларын әжелері мен аталарына сыйға тартты..

Біз Балалардың шығармашылық жұмыстарын, суреттерін, сайыстарға жіберіп отырамыз, жеңімпаздарды марапаттаймыз.

Жоғарыда аталғандай, «Өркен» тұрғылықты мекен-жай бойынша клубтың тәрбиеленушілері мен олардың үшін психологпен бірге тренингтер өткізүмүмкіндігі пайда болды. Негізгі идея балалардың ойынға қатысып, өздерінің топта жұмыс жасай алу қабілеттерін көрсету, достарын қолдау, кедергілерден өту, өз ниеттерін ашық айтуға үйренді.

Заңгер-медиатор жасөспірімдерге «Балалар құқығы», «Мен және заң» дөңгелек үстелін, «Мои права и обязанности» тренингін өткізді. Сонымен қатар ата-аналарға тегін заңгерлік кеңес көрсетеді. Біздің ұйымдастыратын іс-шаралар туралы көп әңгімелеуге болады. Бірақ ең басты түйіндейтінім, ата-аналардың қатысуымен өткізілетін іс-шаралар ең алдымен балалар үшін қызықты. Ата-аналар өз балаларын жаңа қырдан тани бастайды, бұл бала мен ата-ана арасындағы отбасы аралық байланысты күшейте түседі.

РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ УЧАЩИХСЯ ЧЕРЕЗ ОСВОЕНИЕ БАЗОВЫХ НАВЫКОВ И ДВИЖЕНИЙ ЭКЗЕРСИСА НА ЗАНЯТИЯХ ПО КЛАССИЧЕСКОМУ ТАНЦУ

Омарова Айгуль Адабиятовна,
Аkkомпаниатор отделения хореографии,
Аягозской районной школы искусств, Восточно-Казахстанской области

Уроки классического танца от начала и до конца строятся на музыкальном материале. Музыкальное сопровождение развивает у детей слух, помогает услышать музыку, просчитать, различить характер, динамику и способствует с точностью отразить ее в танцевальных движениях. Расширение репертуарного подбора музыкальных произведений и знание о том или ином танцевальном элементе является одной из задач поставленных перед аккомпаниатором.

Учащиеся 4 класса входят в кабинет танцевальным шагом с носка, становятся в шахматном порядке на середине зала и исполняют поклон. (приветствие, «Вальс» А. Грибоедов м/р 3/4). Затем учитель знакомит детей с планом и задачами, а также ожидаемым результатом на данном уроке.

План проведения урока:

1. Экзерсис у станка – 10 мин.
2. Экзерсис на середине зала – 15 мин.
3. Выполнение заданий на самостоятельную творческую импровизацию - 10 мин.

Показ танцевальных комбинаций.

4. Подведение итога урока - рефлексия – 5 мин.

Задачи урока (хореограф):

1. Обучающая: закрепить имеющиеся знания как в теории, так и практики, добиться точного и осознанного исполнения элементов классического танца;
2. Развивающая: выявление творческих задатков, развитие памяти, внимания, воображения учащихся путем правильной организации и сочетания всех видов творческой деятельности учащихся на уроке;
3. Воспитательная: научить детей доверительным, партнерским навыкам работать в коллективе, уметь оценивать свое и чужое участие, поддержать интерес к классическому танцу.

Задачи урока (аккомпаниатор):

Ритмичное исполнение движений под музыку, умение воспринимать их в единстве;
Развитие умения согласовывать характер движения с характером музыки; Развитие воображения, художественно-творческих способностей обучающихся;
Воспитание у учащихся артистичности, музыкальности исполнения, чувства ритма;
Повышение интереса учащихся к музыке, развитие умения эмоционально воспринимать ее.

Ход урока:

1. Экзерсис у станка.

Все движения экзерсиса у станка и на середине зала начинаются с Preparation (подготовки рук и ног к исполнения последующего элемента). Экзерсис у станка дети начинают с Plie (приседание - упражнение на растяжку и выворотность) и заканчивают 3-им Port de bras. Музыкальный размер 4/4 («Бурре» Л. Моцарт).

Затем дети выполняют на музыку, размером 2/4 с левой ноги Batement tendu на demi-plie по 2-ой позиции. Учитель обращает внимание детей на переход в 4-ой позиции и смену позиции рук. (М. Клементи «Сонатина») Batement tendu jete pigue исполняют в том же музыкальном размере, что и batement tendu. Движение исполняется

более энергично, подвижно. Дети должны продемонстрировать выворотность ноги и пластичность стопы. (А.Холминов «Пьеса») Звучит музыка на $\frac{3}{4}$ и дети исполняют preparation, а затем и Rond de jambe parterree с боводкой в plie en dehorse и en dedans (упражнение на выворотность бедра). (Ф.Шопен «Вальс»).

Похожие на первый взгляд Batmente fondu и Batement frappe, очень разные по характеру исполнения. Batmente fondu выполняют «тягуче» и в то же время собранно, используя каждую четверть музыки, легко прикасаясь стопой на sou de pieds (М.Раухвергер «Финская песня»), а Batement frappe, double frappe – более жестко и четко, ударяя стопой с вытянутым носком на sur le sou de pieds класный и условный. (А.Жилинский «Детская полька») Экзерсис данного урока завершают Batement relevent на 90 градусов, муз. размер 4/4. Элемент исполняется спокойно, не торопясь, и за это время дети успевают насладиться звучащей музыкой в характере адажио. (М.Клементи «Соната»).

2. Экзерсис на середине зала:

По методике экзерсис без упора, на середине зала дублирует все элементы и порядок экзерсиса у станка. Но на данном уроке из-за сжатого времени (40 мин.) дети выполнят только часть их. Demi- plie в том же музыкальном размере выполняют в более сдвинутом темпе по 1,2,5 позициям, а завершают batement soutenu носком в пол в повороте en dehorse и en dedans на полупальцах. (Э.Вилла-Лобос «Пьеса») Batement tendu выполняют на croise на 8 и 2 точки с руками в малой позе. Затем дети делятся на малые группы для выполнения прыжков. Одни исполняют temps leve sauté по I, II, V позициям под музыку К.Вильтона «Сонатина» и завершают changement de pieds на 8 и 2 точки, другие - pas assamble (И.Стравинского «Аллегретто»), а третьи - pas echappe на II позицию (Е.Тиличевой «Танец»). И завершается экзерсис на середине temps lie на croise и efface, в конце которого исполняют I, II port de bras под музыку А.Диабелли «Сонатина».

3. Выполнение заданий на самостоятельную творческую импровизацию. Показ танцевальных комбинаций.

Разделившись на маленькие группы, с которыми они ранее на постановочных занятиях разучивали танцевальные комбинации, поочередно их показывают (2-3 комбинации). Затем учитель предлагает детям тут же на уроке за 2-3 минуты придумать и самостоятельно составить небольшие танцевальные зарисовки на 4-8 тактов музыки размером $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ или $\frac{2}{4}$. Учащиеся самостоятельно выбирают тему из предложенных им белых листов, на обратной стороне которых изображены рисунки, которые они, в свою очередь, должны перенести на язык пластики, используя метод импровизации. В отведенные 2 минуты времени дети самостоятельно, в маленьких группах, обсуждают и придумывают танцевальные движения, а затем показывают под аккомпанемент концертмейстера. В пластике дети должны показать и явления природы, и повадки животных и птиц, и настроение. Темы самые разные: зимние каникулы, отдых на море, зимний лес, весна- красна и др. (предлагаемая музыка: «Жаворонок» М.Глинка, «Времена года» П.И.Чайковский, «Лебедь» К.Сен-Санс, «Медведь» Д.Шостакович).

4. Подведение итога урока. Рефлексия.

Учитель подводит итог урока, просит детей самим оценить свое участие на уроке.

Задаёт вопросы: Как по вашему мнению прошел урок?

Все ли было понятно? Понравился ли контакт учителя с вами?

Что нового вы взяли для себя из урока?

Что для вас было интересным на этом уроке?

Как вы оцениваете свое участие на уроке? и т.д. (дети отвечают).

Домашнее задание: повторить и отработать все движения.

Поклон. Занятие завершено.

Список музыкальной литературы:

1. К.Сорокина Музыка для детей фортепианные пьесы // издательство Москва.
2. Р. Донченко Музыка на уроках классического танца. // издательство Санкт-Петербург 2010 г.
3. Сборник «Звуки мира» Пьесы для фортепиано // выпуск 13 старшие классы ДМШ

ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА ДЕТСКИХ ШКОЛ ИСКУССТВ В УСЛОВИЯХ СОЦИАЛЬНО – КУЛЬТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

Нагребецкий Олег Станиславович,
Карагандинская область, Детская школа искусств город Сарань, педагог по
классу «Скрипка»

За короткий исторический период обретения независимости Казахстан сделал прорыв в экономике, интегрируясь в мировую цивилизацию, используя новые прогрессивные технологии; определены перспективы социально-экономического развития страны до 2050 года. В этом контексте возрастает роль и значение современной системы образования, человеческого капитала как критериев уровня общественного развития, составляющих основу нового уровня жизни общества и являющихся важнейшими факторами, базой экономической мощи и национальной безопасности страны.

В свою очередь, преобразования в системе общественных отношений оказывают влияние на образование, требуют от него мобильности и адекватного ответа на реалии нового исторического этапа и должны соответствовать потребностям развития экономики в целом.

Казахстанская система образования развивается в условиях устаревшей методологической базы образования, структуры и содержания, которые недостаточны для поэтапного её вхождения в мировое образовательное пространство. Современное состояние системы образования свидетельствует о неполном охвате организованными программами дополнительного образования детей.

Дополнительное образование, создающее развивающую среду для полноценного формирования личности ребенка с учетом возрастных и индивидуальных особенностей.

В связи с чем, возникает необходимость в разработке различных методик, программ для усовершенствования и развития дополнительного образования, итогом которых будет постепенное, качественное, разностороннее развитие детей, и возможность реализации его в различных видах творческой деятельности.

Система занятий дополнительного образования способствует не только развитию специальных музыкальных способностей, но и общих способностей, таких как: координация, мышление, память, воображение и других, относящихся не только к музыкальной деятельности, но и необходимые ребенку на протяжении всей жизни, благоприятно влияющие на развитие успешной в будущем личности. Таким образом, проблема организации обучения детей в системе Детской школы искусств является своевременной и актуальной.

Программа развития детских школ искусств является организационной основой работы школ на ближайшем этапе ее развития по проблеме: «Формирование медиакультуры подрастающего поколения посредством приобщения к искусству и вовлечения в различные виды творческой деятельности».

Решая данную проблему, школа создает условия для развития:

1. духовных потребностей у участников образовательного процесса;
2. способности чувственно воспринимать окружающий мир, природу, состояние людей;
3. способности к творческому культурно-художественному преобразованию и

созиданию;

4. способности на основе нравственных ценностей противостоять негативным вызовам современного мира.

Цель Программы – развитие школы как учреждения создающего условия для воспитания человека культуры в личностно-ориентированном образовательном процессе.

Функции Программы:

- определение и обоснование стратегии развития школы;
- реализация стратегии развития школы в тактике конкретных управленческих решений.

Программа развития является стратегическим планово-координационным документом. В ней намечены комплексные мероприятия с указанием сроков реализации и исполнителей. На основе Программы развития разрабатывается ежегодная программа деятельности школы.

1 этап реализации программы создание Экспериментальной школы – студии искусств для детей 3-7 лет (ЭШСИ).

2 этап реализации программы разработка инновационной модели

В рамках инновационной модели ДШИ реализуется проект непрерывного полихудожественного образования детей и юношества в возрасте от 5 до 14 лет сел и городов-спутников, совместно с отделом культуры и языков.

Для коллективов ДШИ очевидно, что система дополнительного образования должна развиваться на межведомственной основе и выступать гарантом поддержки и развития одарённых детей. Для реализации проекта было разработано положение «Детская филармония».

Цель проекта: объединить усилия всех преподавателей в области изучения, освоения инноваций в системе развития детского эстетического образования. Активно используя творческий потенциал преподавателей и учащихся; планируется проведение лекций, мастер – классов, концертов в школах, мини – центрах, учреждениях для престарелых и инвалидов...

Главная задача проекта – превратить школу в творческий и интеллектуальный центр, инновационную образовательную площадку, реализующую новые идеи, задачи, подходы в области развития детского эстетического и художественного образования.

План творческих мероприятий Детской филармонии разработан с учетом перспективного плана и программы «Мәдениет әлемі». Программа развития культуры «Мәдениет әлемі» направлена на организацию культурно - досуговой деятельности и удовлетворение духовных запросов и интересов населения.

В рамках проекта также действуют Родительские университеты.

Главная функция: просвещение родителей - передача, распространение знаний и культуры, а также и система воспитательно-образовательных мероприятий. В проекте «Родительские университеты» обсуждаются следующие вопросы:

- психологические особенности детей разного возраста
- воспитание творческой личности ребенка
- этика взаимоотношений в процессе обучения.

Реализация предложенной целостной системы социокультурных функций ДШИ на основании Целевой комплексной программы социокультурной деятельности ДШИ позволяет:

- обновить, усовершенствовать, расширить деятельность ДШИ для решения насущных потребностей и проблем казахстанского образовательного пространства, сохранения, приумножения и трансляции духовных, интеллектуальных и материальных культурных ценностей этнического, общенационального и всемирного значения; раскрыть перспективные направления развития начального профессионального и общего гуманитарно-эстетического образования, инновационные модели взаимодействия учебных заведений разных ступеней в системе непрерывного образования; аккумулировать усилия административно-технического и педагогического коллективов ДШИ в целях формирования общей социокультурной политики, разработки современных стратегий управления коммуникативными процессами в обществе, создания новых интегративных

социокультурных программ и проектов, выхода на качественно новый уровень функционирования и формирования инновационного типа учреждения образования, просвещения, творчества и досуга в области культуры и искусства, деятельность которого охватывает все социальные группы населения, все сферы культуры, все виды и формы искусства, все уровни инфраструктуры образования;

- содействовать повышению качества жизни населения города, созданию условий для инкультурации различных национально-этнических сообществ, социализации психологически и экономически нестабильных групп городского населения, осуществления духовно-нравственного, художественно-эстетического, патриотического, этнокультурного воспитания подрастающего поколения, формирования системы устойчивых мировоззренческих позиций, этических принципов, потребностей в индивидуальном и коллективном культуротворчестве, личностном самосовершенствовании.

ҚҰРМЕТТІ ӘРІПТЕСТЕР!

«Қосымша білім және тәрбие» педагогтерге арналған республикалық оқу-әдістемелік журналы бүгінгі таңда еліміздегі балаларға арналған қосымша білім беру жүйесінде жалғыз республикалық басылым болып табылады.

«Қосымша білім және тәрбие» журналының мерзімдік шығарылымы: 1 жылда 4 рет қазақ және орыс тілдерінде.

Журналда оқу-тәрбие үдерісіндегі инновациялар мен инновациялық технологиялар жөнінде мақалалар және тағы басқа материалдар жарияланады. Біздің журналымыздың оқырмандары – жалпы орта, қосымша (оқушылар үйі, сарайы, балалар мен жасөспірімдер шығармашылығы орталығы; жас натуралистер, туристер, техниктер станциялары; балалар өнер мектебі, балалар музыка мектебі, балалар көркемөнер мектебі; балалар аула клубы және т.б.), кәсіптік және техникалық білім беру ұйымдарының, балалардың қоғамдық ұйымдарының педагогикалық қызметкерлері.

Журнал редакциясының келісімі бойынша Сіз ұйымның қызметі туралы және мерейтойлық материалдарды жариялай аласыз.

Сіз толық ақпаратты 8 (7172) 64-27-31 телефоны немесе e-mail: k.jurnal@mail.ru арқылы біле аласыз

УВАЖАЕМЫЕ КОЛЛЕГИ!

Республиканский учебно-методический журнал «Қосымша білім және тәрбие» для педагогов на сегодняшний день является единственным республиканским изданием в системе дополнительного образования детей в Казахстане.

Периодический выпуск «Қосымша білім және тәрбие»: 4 раза в год на казахском и русском языках.

В журнале публикуются статьи об инновациях и инновационных технологиях в учебно-воспитательном процессе и другие материалы.

Читатели нашего журнала – педагогические работники организаций общего среднего, дополнительного образования детей (дворец, дом школьников, центр детского и юношеского творчества; станции юных натуралистов, туристов, техников; детская школа искусств, детская музыкальная школа, детская художественная школа; детский дворовый клуб и др.), технического и профессионального образования, детских общественных организаций.

По согласованию с редакцией журнала Вы можете опубликовать юбилейные материалы и о деятельности организации.

Более подробную информацию Вы можете получить по телефону: 8 (7172) 64-27-31 или e-mail: k.jurnal@mail.ru